

Foto: NR
Beli zvončki naznanjajo prihajajočo pomlad. Naj bo prijetna in vedra!

Spoštovane občanke in občani, člani uredniškega odbora Lista iz Markovcev smo ponovno z veseljem zbrali vsebine in jih povezali v prvo letošnjo številko občinskega glasila. Pa saj se nič ne dogaja, boste rekli. Epidemiji navkljub se je nabralo kar nekaj gradiva, v katerem občanke in občani poročate, pišete o "dogajanju" po naših vaseh. Vse pa se vendarle ni ustavilo, niti naš fašenk v Markovcih ne. Slednji je dokaz, da je še kako globoko zakoreninjen v naših krajih in ljudeh, ki ga negujejo in spoštujejo.

Pričujoča številka ponuja raznoliko bero branja. Radi poročamo o veselih dogodkih, kot so jubileji - teh je v pričujoči številki kar nekaj. Še posebej smo se dotaknili kulture in z njo povezanih tem; tokrat v ospredje postavljamo mlade glasbenike, (bodoče) študente v tujini. Mnogo izdelkov so prispevali tudi šolarji, ki so v času šolanja na daljavo doma izdelali različne umetnine, ki so vredne objave in ogleda. Ta mlajši so ob vnovičnem prihodu v šolo ustvarjali na temo pusta - tudi to tematiko smo zaobjeli. Odnos mladih do pustne tradicije v Markovcih je predstavljen v diplomski nalogi naše občanke, v rubriki Zgodbe z naših podstrešij pa lahko primerjamo stare fotografije fašenka z današnjimi.

Rešite nagradno križanko in prijetno branje naših vsebin. Pa mnogo pozitivnosti v pomladnih dneh. Naslednjič boste List iz Markovcev prejeli v začetku maja; rok za oddajo gradiva je **30. aprila 2021**.

Alenka Domanjko Rožanc,
odgovorna urednica

Leto 2020, ki naj se ne ponovi

Prestopno leto 2020 si bomo zagotovo vsi zapomnili po dogodkih, ki so nam otežili vsakdanje življenje. V resnici bi ga najraje čim prej pozabili.

V začetku leta so bili v Avstraliji ogromni požari, kjer so trpeli ljudje in živali, pa se nam to ni zdelo tako tragično, saj se je to dogajalo tam nekje daleč. Potem se je zopet tam nekje daleč pojavil virus COVID-19. Ko so ljudje na veliko zbolevali in umirali, smo z njimi nekako sočustvovali. Od tam nekje daleč se je virus nepovabljen pojavil v ostalem širnem svetu in prebivalstvu povzročal velike skrbi. Utečen način življenja se je z njegovo prisotnostjo spremenil v nekaj, česar si nihče do sedaj ni mogel predstavljati niti v sanjah. Vlada je državljanom prepovedala prosto gibanje, določila čas obiska prehrabnih trgovin, vse druge pa zaprla. Najbolj bode v oči ukrep nošenja zaščitnih mask ter rokavic in razkuževanja, a kaj ko bi prej na loteriji zadel glavni dobiček kot pa v trgovini uspel kupiti enega od naštetih izdelkov, predvsem v prvi fazi razglasitve pandemije. Druženja in prijateljavanja ter medsebojnih obiskov ni bilo več toliko, kot smo jih bili vajeni, v strahu, da ne bi komu ali pa od koga posredovali okužbe. Zaprle so se vzgojnovarstvene ustanove, gostinski lokali ..., gibanje državljanov je torej postalo omejeno, za povrh pa se je zamenjala tudi vlada. Omenjeni ukrepi so vseeno nekoliko

omilili razsežnost aktivnosti virusa in se je poskušalo življenje vrniti na stare tirnice, vendar ne za dolgo. Vlada je vsem državljanom podelila vrednostne bone, da bi ga lahko uporabili za letovanje po Slovenije, vendar je drugi val pandemije marsikomu onemogočil njegovo koriščenje. Drugi val nam je prinesel še policijsko uro, ponovno za-

prtje gostinskih lokalov, šolanje otrok na daljavo ...

Malokdo se še spomni, da smo imeli v času bivše države tako imenovani parni-neparni sistem. Danes vlada dela nekaj podobnega: danes dovoljeno, jutri ne, danes odprto, jutri ne. Ne sme biti čudno, da smo potem takem državljanu nezadovoljni z ukrepi. Malo pred

koncem leta smo dobili cepivo, ki bi naj obvarovalo ljudi pred okužbo. Bomo videli, kaj bo prineslo. Želja in upanje vseh nas je, da bi bilo v letu, ki se je komaj začelo, veliko bolje in da bi lahko živeli svobodnejše, brez prepovedi in zapovedi ter omejevanj, kot smo jih bili deležni v minulemu letu.

IH

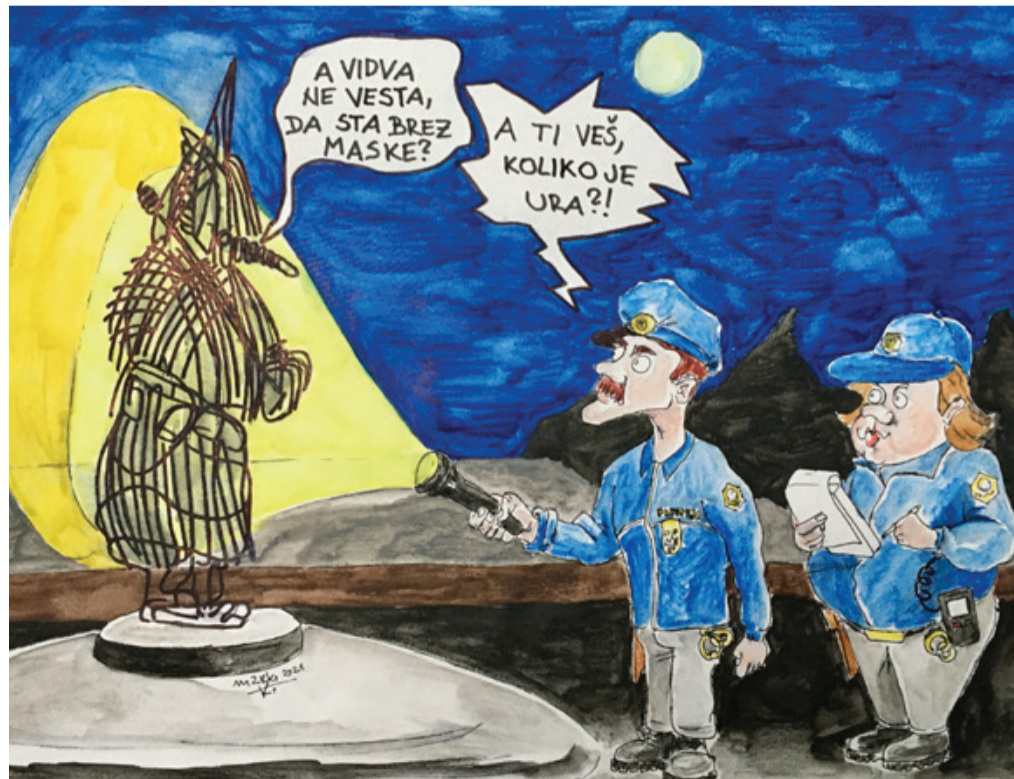
Življenje

Življenje tiho, potih kot ura tiktaka, počasi hiti, hiti in ne gleda nazaj, težkih trenutkov nikoli ne čaka, takrat sprašuješ se le: "Kam in zakaj?" Življenje kot suženj se v zmoti preleva, išče srečo, v denarju obraz, v resnici pa smisel se skriva v umetnosti ljubezni vseh nas.

Sicer pa črn fantom skrivaj v nas išče strah, kot kakšen zlom, volja zdrobi ga v prah.

V življenju je smisel živeti, spomine prepletati v pisane vence, po ljubezni hrepeneti, pozabljati na prazne sence.

Lana Kristovič, 8. a

Ker smeh ni greh: Kdo bo koga?

Županov nagovor

Drage občanke, spoštovani občani,

ponovno se vam oglašam na način, ki je že skoraj leto dni edini, s katerim vam lahko sporočim, da smo

še vedno tu in da še vedno skrbimo, da nam bo življenje v naši lepi občini teklo bolje, lepše ... Če je kdo pozabil ali pa ni zasledil, kar sem zapisal že v prejšnji številki, vas naj spomnim, da je po razvitosti naša občina v zadnjih 4 letih poskočila za 61 mest, iz 117 na 56. mesto, kar nas uvršča krepko v prvo polovico med 112 slovenskimi občinami. V teku so projekti, ki nam bodo še izboljšali in polepšali življenje, za nekaj se jih ureja dokumentacija, nekaj pa jih je še v pripravljalni fazi. Po dolgih letih prizadevanj je prostor za lekarno v Markovcih že gradbeno urejen in pripravljen na opremo, ki je v izdelavi. Upam, da bo lekarna svoje prve stranke

sprejela že čez nekaj mesecev. Pridobili smo tudi gradbeno dovoljenje za DSO (Dom starejših občanov) Markovci in aktivnosti za začetek gradnje so v teku. Smo v fazi projektiranja in iskanja zadostnih nepovratnih in povratnih finančnih sredstev. Želimo si, da bi gradnja stekla še v letošnjem letu. Začeli smo tudi z ureditvijo odseka ceste Bukovci–Nova vas, ki bo nekoliko širši, posledično pa tudi bolj varen. V kratkem bomo tudi začeli urejati nove prostore za naš režijski obrat, ki bodo v obrtni coni.

8. februarja smo praznovali kulturni praznik. Smo ena redkih držav, ki je v koledar praznikov zapisala tudi kulturnega. V njem se po mojem mnenju zrcali samobitnost slovenskega naroda, ki se je stoletja boril z različnimi sovražniki za svoj obstoj in ta borba je bila skozi vso zgodovino, lahko bi rekli, kulturna, saj so bila orožja v večini primerov pisalo, letak, knjiga, oziroma slovenska beseda. Naša pričakovanja, v naši občini in kot naroda na nivoju države, so različna. Tudi pričakovanja posameznikov se razlikujejo, skupno pa nam je, tako celotnemu narodu kot posamezniku, da želimo biti uspešni. Če želimo biti uspešni, se mora-

mo držati določenih načel ali naukov. Je to tisto, kar so nas učili naši starši že od rojstva naprej, vzgojitelji in vzgojiteljice v vrtcu, učiteljice in učitelji v naši šoli ali tisto, kar nas učijo tisti, ki nam križajo poti pri vsakdanjem življenju? Prav v tem korona času so v naši osnovni šoli poskrbeli za prireditev ob kulturnem prazniku in smo si jo lahko ogledali na našem lokalnem programu SIP TV. Zahvaljujem se vsem, ki so pripravili to oddajo in vsem nastopajočim, našim učenkam in učenecem. Živimo v času, ko so moralne vrednote prej nekaj slabega kot pozitivnega, in v času, ko so vrednote ekonomičnosti postale vodilo vsega našega ravnanja: odnosa do dela, do narave, do zdravja, izobraževanja, ustvarjalnosti in do soljudi. Brezobzirnost ni več neželena lastnost. Tudi nepravilnost nima negativnega predznaka. Moralni kodeks novega tisočletja prezira neuspeh in se ne ukvarja z razlogi, ki so privedli do njega. In tako v Sloveniji že nekaj časa govorimo dva jezika: na eni strani so tisti, ki zrejo v nas s televizijskih ekranov in izjavljajo, da se ne čutijo odgovorne za to, kar se je zgodilo. Na drugi smo vsi tisti, ki se zavedamo, kolikšen davek bomo plačevali mi, naši ot-

roci in vnuki za pohlep in grabežljivost, ki je nismo zakrivali in je skoraj brez primere v zgodovini naše mlade države. Kultura in umetnost nista nekaj samoumevnega. Da brez njiju ni mogoče živeti, se človek zave šele, če ju izgubi. V moralni moči kulture je zastopano spoznanje, da obstajajo resnice srca, ki jih razum ne pozna. A naj so problemi še tako veliki in razočaranja grenka, je najpomembnejše spoznanje, da je življenje eno samo in dragoceno, njegov smisel pa v tem, da si prizadevamo za dobro. Prizadevamo si, da to eno samo življenje preživimo tako, da bomo čim bolj zadovoljni sami in da bodo vsaj tako zadovoljni tudi drugi.

Končujem naj z besedami slovenskega pesnika Petra Levca.

Živeti slast je že samo zato, ker rožni grm je tako dišeč, ker trava je svetlo zelena in cvet kostanjev vinsko rdč ... Kako sem, ah, udarjen bil s slepoto, ko sem čez vse otožno delal križ! Za srečo vendar ni potrebno nič – samo oči, odprte za lepoto.

Veliko takih pogledov vam želim.

župan Milan Gabrovec, prof.

Rekonstrukcija ceste Bukovci–Nova vas pri Markovcih

Te dni je Občina Markovci podpisala pogodbo za rekonstrukcijo ceste JP 828901 v odseku Bukovci (zaselek Hujkari) – Nova vas pri Markovcih. Kot najugodnejši ponudnik je bil izbran izvajalec del CP Ptuj d.d. Vrednost pogodbenih del vključno z DDV je 102.470,14 EUR. Odsek ceste v dolžini 976 m poteka predvsem v območju kmetijsko-obdelovalnih površin, zato smo se trudili, da postopek javnega naročanja končamo v prvih mesecih leta in dela končamo do pričetka opravil na kmetijskih površinah, to je predvidoma do prve polovice meseca marca.

V času izgradnje bo običajni promet potekal po obvozu, otežen pa bo dostop do kmetijskih površin iz omenjenega odseka ceste. Lastnike teh zemljišč prosimo za razumevanje v času gradnje.

Potek pridobivanja zemljišč za izgradnjo kolesarske steze ob varnostnem pasu glavne ceste Borovci–Prvenci (G1-2)

Z namenom gradnje kolesarske steze ob glavni cesti G1-2 smo v mesecu

septembru 2020 in kasneje še v mesecu novembru 2020 pozvali lastnike zemljišč k podpisu kupoprodajne pogodbe za odkup zemljišč.

Večino lastnikov teh zemljišč se je pozivu odzvalo, kljub temu da se zavedajo nekaterih neugodnosti, ki jih takšna umestitev objekta v prostor prinaša. Projekt zajema 157 parcel, od tega je približno 80 % lastnikov teh zemljišč pogodbo o prodaji zemljišča že podpisalo. Te podpisnike pogodbomo v kratkem pozvali še k notarski overitvi pogodb. Predvidevamo, da se bodo zdravstvene razmere v naslednjih tednih nekoliko izboljšale in bomo to storitev lahko opravili kar v domačem kraju, in sicer vaških domovih (Borovci, Prvenci, Strelci).

S posameznimi lastniki zemljišč še usklajujemo nekatere podrobnosti. Žal določeni posamezniki zemljišča za potrebe izgradnje kolesarske steze v nobenem primeru ne želijo prodati oz. so neodzivni na pozive. S takšnim dejanjem ti posamezniki ogrožajo projekt izgradnje kolesarske steze oz. izgubo

sofinancerskih sredstev za namen izgradnje. V večini primerov gre za posameznike, ki ne živijo v našem okolju, žal pa so med temi tudi takšni, ki so del našega okolja. Celoten projekt odseka 3, ki predstavlja kolesarsko stezo Ptuj–Markovci–Gorišnica, je ocenjen na 3 milijone €. Kot eden od deležnikov projekta (kot že zapisano, gre za skupen projekt Mestne občine Ptuj, Občine Markovci in Občine Gorišnica) si tega ne moremo in ne smemo dovoliti. Glede na pridobljena zemljišča, ki predsta-

vljalo približno 80 % lastnikov zemljišč nameravanega gradbenega posega, lahko rečem, da projekt podpira velika večina udeležencev v postopku. Kot skrbniki projekta izgradnje kolesarske steze, ki poteka po območju naše občine, bomo te dni sprožili postopek razlastitve zemljišč vseh tistih lastnikov zemljišč, ki pogodbe o nakupu še niso podpisali in so njihova zemljišča v varnostnem pasu glavne ceste G1-2.

B. Z.
Občinska uprava

AKTUALNI JAVNI RAZPISI OBČINE MARKOVCI

Objavljamo osnovne informacije trenutno aktualnih javnih razpisov Občine Markovci. Besedila razpisov, priloge in celotno dokumentacijo najdete na spletni strani Občine Markovci: www.markovci.si.

JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMOV ŠPORTA 2021

Občina Markovci v skladu s sprejetim Letnim programom športa Občine Markovci za leto 2021 razpisuje sredstva za sofinanciranje športnih programov za leto 2021. Več v besedilu javnega razpisa.

Rok: 26. 3. 2021 do 12. ure

JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE KULTURNIH PROGRAMOV 2021

Javni razpis je namenjen sofinanciranju kulturnih programov, ki sodijo v okvir izvajanja kulturnih dejavnosti. Upravičenci po tem razpisu so društva, ki imajo sedež na območju občine Markovci, so registrirana za opravljanje dejavnosti na področju kulture, in tudi zavodi, ki imajo sedež na območju občine Markovci, so registrirani za izvajanje dejavnosti na področju kulture in ki izven svoje redne dejavnosti izvajajo javne programe in prireditve, ki so namenjene občanom in promociji Občine Markovci.

Predmet sofinanciranja po tem razpisu je:

- redno delovanje društva, ki temelji na splošnih podatkih o delovanju društva,
- stroški društvenih prostorov,
- delovanje društva, in sicer aktivnosti

na prireditvah, organizacija lastne prireditve oz. sodelovanje z drugim društvom in uvrstitve na domačih ali tujih prireditvah v preteklem letu. Več v besedilu razpisa.

Rok oddaje: 7. 4. 2021 do 12. ure

JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMOV DEJAVNOSTI, PROJEKTOV IN PRIREDITEV, KI NISO PREDMET DRUGIH RAZPISOV V OBČINI MARKOVCI ZA LETO 2021

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje programov dejavnosti, projektov in prireditve za sklope, ki niso zajeti v programih drugih razpisov Občine Markovci, kot so programi varovanja in krepitev znanja, skupni projekti na področju izobraževanja in druge splošne in posebne prireditve ter dejavnosti, ki pomenijo prispevek k zadovoljevanju javnih potreb in prepoznavnosti Občine Markovci in drugo.

Predmet javnega razpisa:

- SKLOP A: Programi varovanja in krepitev zdravja
- SKLOP B, ki zajema druge splošne in posebne programe oz. prireditve.

Več v besedilu javnega razpisa.

Rok oddaje: 14. 4. 2021 do 23:59

JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE OPREME KULTURNIH DRUŠTEV 2021

Predmet razpisa je izbor kulturnih projektov za opremo kulturnih društev na območju občine Markovci za leto 2021. Upravičeni stroški sofinanciranja oz. sklopi nabave, ki se sofinancirajo, so:

- stroški nabave opreme društvenih prostorov (pohištvo, računalniška oprema ...)

- stroški nabave enotnih oblačil in oblačil za društvene potrebe in

- stroški nabave glasbenih instrumentov.

Več v besedilu razpisa.

Rok oddaje: 28. 5. 2021 do 23:59.

OSNOVNA ŠOLA MARKOVCI

MARKOVCI 33D, 2281 MARKOVCI

TEL.: 02 766 00 41

E-POŠTA: INFO@OS-MARKOVCI.NET

SPLETNA STRAN: WWW.OS-MARKOVCI.NET

Številka: 6020-74/2021
Datum: 18. 2. 2021

Na podlagi 20. člena Zakona o vrtcih (Uradni list RS, št. 100/05, 25/08, 98/2009-ZIUZGK, 36/10, 62/2010-ZUPJS, 94/2010-ZIU, 40/2012-ZUJF, 14/15 ZUUJFO, 55/17) in 3. člena Pravilnika o sprejemu otrok v enoto Vrtec pri OŠ Markovci

Osnovna šola Markovci
ENOTA VRTEC

OB JAV L J A

JAVNI RAZPIS ZA VPIS PREDŠOLSkih OTROK V VRTEC MARKOVCI za šolsko leto 2021/2022.

Obveščamo Vas, da je vpis predšolskih otrok v vrtec Markovci za šolsko leto 2021/2022 možen vsak delovni dan od 7. do 14. ure v tajništvu Osnovne šole Markovci. Vpis je mogoč do 15. marca 2021.

Vlog za vpis, ki so bile že oddane, ni potrebno ponovno oddajati.

Prijazno vabljeni!

mag. Ivan Štrafela, ravnatelj

OBVESTILO ELES D.O.O. - SEČNJA NA TRASI DV 2X400 KV CIRKOVCE-PINCE

ELES d.o.o. obvešča, da v zadnjem času opažajo, da se na terenu pojavljajo različne ekipe, ki lastnikom gozdnih zemljišč na trasi daljnovoda ponujajo izvedbo sečnje, čeprav za izvajalca gradnje trase DV 2x400 kV Cirkovce-Pince ta dela opravlja zgolj Gozdarstvo Krefc. Skladno z dogovorom z lastnikom sicer lahko sečnjo izvajajo tudi drugi izvajalci, vendar v tem primeru ELES ne more odgovarjati za škodo, ki jo ti izvajalci naredijo na gozdnih vlakih in dostopnih cestah do gozdnih površin. Opozarjajo tudi, da se sečnja lahko izvede zgolj skladno z izdano odločbo revirnega gozdarja, ki so jo prejeli lastniki zemljišč. Opazili so, da so na nekaterih delih trase označitve poseka in dreves v svoje roke vzele nepooblaščen osebe, kar je nezakonito. Prav tako opažajo, da so na več delih neznan storilci odtujili lesno maso s parcel, kjer so jo pripravili za lastnike, ki sami poskrbijo za odvoz.

Za kakršnakoli dodatna vprašanja so na voljo na elektronski pošti: elesdv2x400kv.cirkovce-pince@eles.si.

Obisk Božička v Markovcih

V petek, 18., in v soboto, 19. decembra, se je Božiček na kočiji pripeljal v Markovce pred občinsko stavbo, kjer je počakal kar 230 predšolskih otrok iz naše občine. S pomočjo prijaznih skratov jim je darila izročal kar skozi okno v avtomobile. Bilo je pravljичno vzdušje in otroci so bili navdušeni. Obljubil je, da bo naslednje leto ponovno prišel v večnamensko dvorano, otroci pa so mu vsi po vrsti zagotovili, da bodo pridni in da ga bodo pričakali v dvorani.

MBK, Občinska uprava

Foto: SA

Ob Prešernovem dnevu, slovenskem kulturnem prazniku

France Prešeren, velikan med slovenskimi poeti, nas vselej znova spomni, da kultura še vedno združuje in povezuje. Kot že več let zapored je združila osnovnošolce z učitelji, ki so letos, razmeram primerno, pripravili televizijsko oddajo ob državnem prazniku, ki je bila hkrati občinska prireditve. Vajeti je tokrat prevzela učiteljica slovenščine Doroteja Kostanjevec, ki je nagovorila in spodbudila učence k delu, tj. da se posnamejo z recitalom, prebranim besedilom, ki so ga sami poustvarili, z glasbenim nastopom, skratka s kulturnim vložkom. Ob vsebinski plati je levji delež na področju montaže opravil učitelj Gregor Zmazek. Gledalci, občanke in občani, ki ste kulturno oddajo lahko spremljali na SIP TV, še vedno pa si jo lahko ogledate na spletni strani OŠ Markovci, ste lahko videli, koliko »kulturnega« znajo naši mladi. Od prvošolčkov, likovnih izdelkov, vse do zadnjega razreda, ki razmišlja že nekoliko drugače. Pa ne le Prešeren, tudi Trubar, pa Lainšček, pa preminuli avtorji slovenske popevke, umetnostno ustvarjanje pri likovni vzgoji, pa naši mladi glasbeniki, ki študirajo v tujini ... Vse to je kultura, ki bi jo lahko pisali z veliko začetnico. Piko na i sta spletni prireditvi z nagovori dodala še ravnatelj Osnovne šole Markovci Ivan Štrafela in župan domače občine Milan Gabrovec. Naj živi kultura! Čestitke vsem ustvarjalcem.

ADR

Foto: simbolična fotografija

Mladi glasbeniki naše občine: ali jih poznate?

Kultura je v preteklih mesecih bila prikrajšana za marsikaj, sploh tisti posamezniki, ki se z njo ukvarjajo poklicno ali še stopajo po poti študija do zelenega cilja. Glasbeniki so se znašli v izjemno slabi situaciji. Zanje je težko, če ni nastopov, na katerih se pokažejo kot izvajalci ali pa se kot poslušalci učijo od drugih odličnih izvajalcev. Za študente in dijake je še težje, saj bi morali v tem času pridobiti največ izkušenj. Leto dni je zanje zelo veliko, sploh za študente zaključnih letnikov.

Občina Markovci je manjša občina, a imamo v tem trenutku kar pet študentov glasbenikov (od tega trije študirajo v tujini) in tri dijake, bodoče študente glasbe. To je res neverjetno! Vsi ti mladi ljudje širijo glas o našem kraju daleč naokrog. Vsi ti vabijo druge k nam in nas ti tudi na tak način spoznavajo. Morda jih kot občani jemljemo za preveč samoumevne. Velikokrat se pohvalimo, da smo kulturna občina, saj na tako majhnem območju deluje veliko različnih pevskih in glasbenih sestavov. Čudenje temu se je že mnogokrat porodilo mnogim glasbenim strokovnjakom, ki so ocenjevali naše pevske zasedbe in slišati je bilo: "Ali v Markovcih vsi poje?" Potem takem nas morda bolje poznajo v Mariboru, v Ljubljani, še posebej pa posameznike, ki glasbo študirajo. Prav zato tiste, ki so glasbo izbrali za svoj poklic, morda v domači občini zares premalo v postavljam v ospredje. To so akademski glasbeniki, ki glas naše občine širijo po domovini in izven nje.

Študentke in študenti, naši občanke in občani, ki si glasbena znanja pridobivajo v tujini, so: flavtistka Taja Meznarič iz Zabovcev, ki študira v Baslu v Švici, flavtistka Pia Majerič iz Zabovcev nabira znanje v Celovcu v Avstriji, Anamarija Lajh iz Borovcev, ravno tako flavtistka, pa od oktobra študira v avstrijskem Gradcu.

Na Akademiji za glasbo v Ljubljani magistrski študij klavirja v tem letu zaključuje pianistka Angelika Lajh iz Borovcev, študija klarineta pa na isti ustanovi Jaka Horvat iz Bukovcev.

Na Konservatoriju za glasbo in balet v Mariboru zaključuje šolanje Bukovčan Niko Kostanjevec, ki bo nadaljeval študij jazza v tujini, dijakinja tretjega letnika iste šole pa je tudi trobentačica Lea Krajncič iz Zabovcev. Eva Kokot iz Stojncev je dijakinja 3. letnika Gimnazije Ptuj, vzporedno pa dijakinja 2. letnika mariborskega konservatorija, smer petje.

Mlade glasbenike smo lahko v pripevku nedavno spremljali v televizijski oddaji naše občine ob slovenskem kulturnem prazniku, v besedi in sliki pa jih z veseljem predstavljamo tudi v Listu iz Markovcev.

Flavtistka Taja Meznarič je svojo glasbeno pot po srednji šoli na Konservatoriju za glasbo Maribor nadaljevala v avstrijskem Linzu, kjer je na Anton Bruckner Privatuniversität

Foto: osebni arhiv Taja Meznarič

končala dva dodiplomska študijska programa – koncertno smer flavte in instrumentalno pedagogiko. V času študija v Linzu je začela spoznavati svet stare glasbe in je tako istočasno študirala in zaključila še dodiplomski študij baročne flavte. Znanje o izvajalski praksi na historičnih glasbilih je želela še izpopolniti. Po uspešno opravljenem sprejemnem izpitu v Baslu (Švica), je s septembrom leta 2019 začela z magistrskim študijem baročne flavte na Scholi Cantorum Basiliensis, vodilni in svetovno znani izobraževalni ustanovi za pridobitev znanj na področju glasbe od 9. do 19. stoletja. Šolanje v tujini, udeležba na več tekmovanjih, poučevanje flavte in redni nastopi v različnih komornih sestavah ter orkestrih so Taji razširili obzorje. Skozi leta si je nabrala bogate izkušnje, obenem pa tudi zavedanje, kako lepo se je vračati domov in ceniti vse, kar je domače.

Angelika Lajh je v zaključnem letniku magistrskega študija klavirja na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Že od malih nog sta petje in igranje klavirja njena strast in inspiracija, ki ju z veseljem neguje in nadgrajuje. Poje v več zborih ter se v okviru študija klavirja udejstvuje na različnih koncertih in tekmovanjih. V času šolanja se je preizkusila kot skladateljica, dirigentka, solistka z orkestrom, korepetitorica, najraje pa svoje znanje predaja na naslednje generacije kot učiteljica klavirja.

O glasbi Angelika razmišlja tako: "Poklic glasbenika ni le poklic, je način življenja. Tekom šolanja se glasbeniki srečamo z marsikatero oviro, marsičemu se moramo odreči in marsikaj dati na stran. Na vsa odrekavanja pozabimo v trenutku, ko se zavemo, da se ukvarjamo s tistim, kar nas veseli, da ustvarjamo glasbo, eno najvišjih umetnosti,

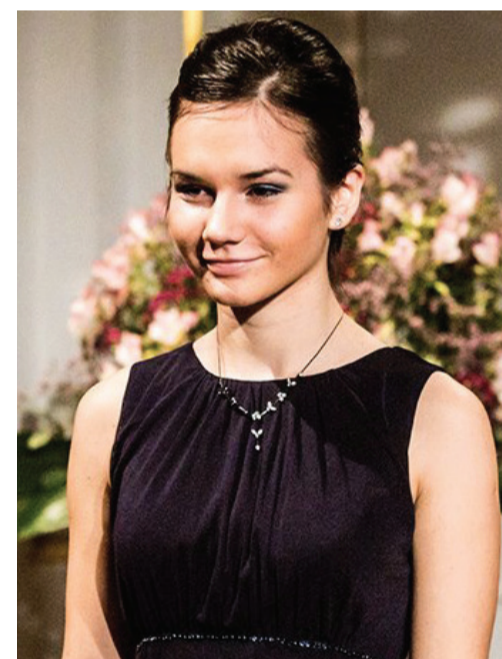

Foto: osebni arhiv Angelika Lajh

ki se lahko poveže z našo dušo, bitom. Največja radost je, ko z glasbo občinstvo spravimo v katarzo, ko pokažemo naš trud in naše znanje. V teh časih nam je zato še posebej težko, saj je trenutkov na odru zelo malo, ustvarjanja v živo z drugimi glasbeniki pa praktično ni. Z veliko težavami se soočamo dijaki in študentje glasbe, ki ne vemo, kdaj bomo lahko zaključili s šolanjem, saj praktični pouk instrumenta na daljavo težko nadomesti tistega v živo, da ne omenim vseh zapravljenih priložnosti za koncertiranje, gostovanja, pridobivanje izjemno pomembnih izkušenj na odru in širjenje socialne mreže glasbenika. Želim si, da bi ljudje bolj cenili kvalitetno glasbo, da bi razumeli in vedeli, koliko ur dela je bilo vložene za izvedbo enega koncerta in da bi se glasbeniki med seboj bolj spoštovali."

Jaka Horvat zaključuje drugi letnik magistrskega študija klarineta na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Udeležil se je več državnih in mednaro-

Foto: osebni arhiv
Jaka Horvat

dnih tekmovanj, gostoval s pihalnimi in simfoničnimi orkestri v več različnih državah in sodeloval v različnih komornih sestavih. Zraven velike želje po izvajanju v komornih in orkestrskih zasedbah išče znanje v izdelavi dodatkov za klarinet in servisiranju inštrumenta.

Anamarija Lajh glasba predstavlja čudovito pravljico, kjer je vse mogoče. Glasba je tako lahko strast, žalost, sreča, hrepenenje ali spoznavanje sebe in drugih. Pod mentorstvom Lije Frajnkovič in Violete Ozvatič je to pravljico zapisovala na državnih in mednarodnih tekmovanjih, kjer je dosegla številna prva mesta in zlata priznanja. Bila je prva flavtistka v številnih

Foto: osebni arhiv
Anamarija Lajh

orkestrih Konservatorija za glasbo in balet Maribor in bila izbrana za snemanje oddaje Mladi virtuoz na RTV Slovenija. Strast do glasbe jo je popeljala na študij flavte v Grazu, kjer pod mentorstvom Nilsa Thila Krämerja izpopolnjuje igranje flavte in si nabira izkušnje za kasnejšo karierno pot in muziciranje v različnih zasedbah.

“Umetnost je tista, ki oplemeniti življenje in mu (do) dá vrednost. Ljudje kljub temu pozabimo, da za umetnostjo mora stati nekdo, ki jo izvaja in jo »ohranja pri življenju.« Tako se velikokrat zgodi, da je sama umetnost zelo cenjena, umetniki pa so pod njeno veličanstvo le samoumevni vzrok njenega nastanka. Ne bodimo kratkovidni, temveč pogledjmo daleč v daljavo. Za ume-

tniškimi dosežki se namreč skriva trdo delo, veselje in tudi odrekanje tistega posameznika, ki je zanje zaslužen in ki bi mu občudovanje, podpora, pravilno ovrednotenje njegovega truda ter iskrena zahvala pomenili največ,” pove mlada flavtistka.

Pia Majerič se je po zaključeni OŠ v Markovcih našla v glasbi in nadaljevala šolanje na Konservatoriju za glasbo in balet Maribor. Leta 2018 je pričela dodatno izobraževanje na Univerzi za glasbo in upodabljačo umetnost v Grazu, po končani srednji šoli pa se je uspešno odrezala na sprejemnih preizkusih na štirih glasbenih univerzah: v Ljubljani, v Grazu, v Celovcu in v Linzu, na kar je še posebej ponosna. Od lanskega oktobra svoje glasbeno znanje širi na Gustav Mahler Privatuniversität v Celovcu, kjer študira flauto.

Foto: osebni arhiv
Pia Majerič

Pia se udeležuje mnogih tekmovanj, kjer dosega lepe rezultate, ki ji vlivajo motivacijo za prihodnost. 4 leta je vodila OCPZ Zvonček v Markovcih, že 3 leta pa je članica Komornega zbora Glasis. Pia o umetnosti in umetnikih v trenutnih razmerah razmišlja: “Glasbeniki in umetniki vseh vrst smo že skoraj leto dni potisnjeni v ozadje, nemara prezrti, dani tako kot marsikatera stvar »na čakanje«. Sploh mi – umetniki v fazi izoblikovanja in razcveta – smo naenkrat postali prikrajšani možnosti igrati, peti, plesati še komu drugemu kot pa le sebi v svojem domu, na žalost v veliko primerih tudi prikrajšani možnosti napredka. Večkrat smo tako zaradi situacije, ki nas še vedno spremlja, dobili občutek, da smo v družbi močno padli na lestvici pomembnosti in uporabnosti. O nas se ni govorilo, ugasniti smo morali prvi, vrnili se bomo med zadnjimi in tako bi nas že lahko uvrstili na »seznam ogroženih vrst«.

Zelo težko je bilo – in še vedno je – naša volja je bila nešteto krat na preizkušnji. Lovljenje motivacije, preživljanje več ur dnevno s svojim inštrumentom ali glasom nam je seveda v popolnoma brezciljnem obdobju predstavljal velikanski izziv. Kljub vsemu ustvarjamo naprej zase in za druge. Vztrajamo in se prerivamo do točke, ko bomo tudi mi prišli na vrsto, da se lahko vrnemo na oder in da lahko vse to, kar smo bili primorani zadrževati v sebi, delimo z vami. Ljudje smo duhovna bitja in umet-

nost nam je, pa naj se trenutno zdi sekundarnega pomena, nujna za preživetje. V kakršnikoli obliki. Zato hvala glasbi, da obstaja, da s svojimi izjemnimi čari zdravi naše žejne duše, ki so je ravno v tem trenutku potrebne veliko bolj kakor kadarkoli prej.”

Niko Kostanjevec letos zaključuje 4. letnik glasbenega stavka na Konservatoriju za glasbo in balet Maribor, kjer se vzporedno izobražuje tudi na jazz bobnih in jazz saksofonu. Naslednje leto bo v tujini pričel s študijem jazza.

Z glasbo se je srečal že v vrtcu. V

Foto: osebni arhiv
Niko Kostanjevec

1. razredu osnovne šole je pričel obiskovati Zasebno glasbeno šolo v samostanu sv. Petra in Pavla na Ptujju, na kateri je devet let kasneje zaključil nižjo stopnjo klavirja pod mentorstvom Žive Horvat. V osnovni šoli si je pridobil ogromno odrskih izkušenj, ko je nastopal na šolskih prireditvah, za kar je zelo hvaležen. Navdušil se je tudi nad igranjem bobnov, ki jih je igral pri Pihalni godbi Markovci, in kitare, s katero je korepetiral OCPZ Zvonček.

Trenutno se ob šoli ukvarja še z aranžiranjem glasbe in glasbeno produkcijo, v prihodnosti pa želi napisati tudi kaj avtorskega. Niko v glasbi zares uživa.

Lea Krajncič je dijakinja 3.letnika na Konservatoriju za glasbo in balet Maribor. Svojo glasbeno pot je začela v 3. razredu osnovne šole pri učitelju

Foto: osebni arhiv
Lea Krajncič

Zmagu Štebihu. Zaradi veselja in topline, ki jo je čutila do glasbe, je svoje igranje razvijala in se po končani OŠ odločila za mariborski konservatorij, kjer jo poučuje Matjaž Dobrovnik. S trobento se je udeležila kar nekaj državnih in mednarodnih tekmovanj. V osnovnošolskih letih je zaradi veselja do petja prepevala v šolskih zborih in v komorni skupini. Lea v prostem času igra v Brass bandu Slovenije, pri Pihalnem orkestru občine Dornava, priložnostno pa tudi v komornih zasedbah.

“Čas v katerem smo se znašli, za nas mlade glasbenike ni prav nič idealen. V tem obdobju smo bili »oropani« mnogih nastopov, koncertov, sodelovanj in gostovanj. Manjkalo nam je novih izzivov, pridobivanja izkušenj in stika s publiko. Upam, da se ta kriza čim prej konča in da se naša življenja povrnejo na stare tire,” dodaja Lea.

Eva Kokot je bivša učenka OŠ Markovci, na kar je zelo ponosna. Navdušenje nad glasbo je kazala že v vrtcu, kjer je pela v zborčku. Na naši šoli si je poleg vsega znanja in nepozabnih trenutkov nabrala tudi ogromno odrskih izkušenj. Izobraževanje nadaljuje na Gimnaziji Ptuj, kjer trenutno obiskuje 3. letnik. S spoznavanjem in urjenjem svojih glasbenih veščin je pričela v Zasebni glasbeni šoli v samostanu Sv. Petra in Pavla, kjer se je naučila igrati kromatično harmoniko.

Po maminih stopinjah se je nato podala še v pevske vode. Sprva je bila

Foto: osebni arhiv
Eva Kokot

2 leti udeleženka nižjega programa, sedaj pa kot vzporedna dijakinja 2. letnika svoj glas izpopolnjuje na Konservatoriju za glasbo in balet Maribor pri profesorici Alenki Češarek Krnjak. Kot navdušena in vestna glasbenica je svoj glas že okronala z zlatim priznanjem na mednarodnem pevskem tekmovanju v Osijeku na Hrvaškem.

Na vseh nastopih jo spremlja lepa misel na prireditve iz osnovne šole, ki so ji dale zagon in motivacijo za profesionalno nadaljevanje glasbene poti.

Mladim glasbenikom želimo čim več nastopov, čim več možnosti pridobivanja novih izkušenj in uspešno glasbeno potovanje v tujini in doma. Ponosni smo na vas!

Komorni zbor Glasis: željni pesmi in druženja

Eno leto mineva, odkar je v našo sredo nepričakovano udarila epidemija. V vrstah KZ Glasis smo bili takrat polni načrtov in ambicij za konec prejšnje in začetek nove pevske sezone. V rokah smo že imeli vstopnice za državno tekmovanje Naša pesem v Mariboru, ki so ga organizatorji skušali vendarle izpeljati in datum prestavili že tretjič, a žal zaman.

V rokah smo imeli tudi vstopnice za mednarodno zborovsko tekmovanje v Corku na Irskem, za katerega smo imeli že natančno organizirano potovanje, a žal je tudi to padlo v vodo.

Organizatorji so ga sicer sprva predstavili na leto 2021, a so ga nedavno odpovedali.

Načrtovan je bil veliki samostojni božični koncert v dvorani Dominikanskega samostana na Ptujju in več manjših spomladanskih in jesenskih predtekmovalnih koncertov.

Spomladi 2020 smo sezono zaključili marca in nato z delom ponovno začeli takoj v začetku septembra. Le

osemkrat nam je bilo dano, da smo imeli vaje, v sredini oktobra smo žal morali zaključiti.

Ker je udeleževanje v zboru vsakega izmed nas zelo pomembno, način življenja, naše poslanstvo ..., smo po več mesecih »pavziranja« žele zelo neučakani, željni pesmi in druženja.

V vmesnem času smo sicer sodelovali v spletnih nastopih: kot del združenega zbora občine Markovci ob občinskem prazniku v aprilu 2020, samostojno in z ostalimi pevci občine ob božičnih praznikih v 2020, na povabilo JSKD Ptuj pa smo ob slovenskem kulturnem prazniku na daljavo posneli slovensko himno.

Dirigent Ernest Kokot ter članici zbora Pia Majerič in Martina Horvat smo se v začetku letošnjega februarja odzvali povabilu Radia Slovenija in za jutranji program za oddajo Prirčnica preko telefonskega klica podali razmišljanja o ljubiteljski kulturni dejavnosti, kulturi petja in pomenu tega v naših življenjih. Po valovih Radia Slovenija se

Na povabilo JSKD Ptuj smo ob slovenskem kulturnem prazniku na daljavo posneli slovensko himno.

je zaslišala pesem iz vrst KZ Glasis.

strnemo naše vrste in skupaj zapojemo.

Z velikim zanimanjem spremljamo napovedi ter z upanjem zremo v pomladne mesece z željo, da čimprej

Martina Horvat

Praznično ustvarjanje v KUD KulTura

Foto: osebni arhiv
Kokice so se predstavile s skladbo Orion

Kljub nenavadnim razmeram smo se v KUD KulTura odločili, da popestriamo praznični čas sebi in svojim poslušalcem. Sodelovali smo v projektu Skupno praznovanje v občini Markovci, kjer so se predstavile vse naše najbolj aktivne sekcije.

Najprej smo lahko videli naše najmlajše Kokice, ki so se v oddaji predstavile 12. decembra. S pesmijo Orion so nas sanjavo odpeljale pomladi naproti. Mlada dekleta z mentorico Nežo Tement so spoznala izzive, ki jih prinaša tovrstno ustvarjanje glasbe. Dekletom petje ne predstavlja izziva, a ko ostaneš popolnoma sam, samo s spremljavo v ušesu, pa več ni tako enostavno. Dejstvo je, da se do sedaj sploh nismo zavedali, kako pomembno je, da stvari počnemo SKUPAJ. Navajeni smo skupaj peti, zveneti, se slišati in občutiti ... Takole na daljavo postane to povsem drugačna, prazna izkušnja. Kljub neizkušenosti na tem področju so se dekleta odrezala odlično in bile s svojim končnim izdelkom zelo zadovoljne. Rade bi se zahvalile Juliji Kunovi za odlično klavirsko spremljavo, Danielu Tementu za audio čarovnijo, za video pa je poskrbel Gregor Zmazek.

Komorni zbor Kor in Vokalna skupina PopKORn sta svoje pesmi predstavila v osrednji oddaji 25. decembra. Čeprav gre pri teh skupinah za prekaljene pevce, jim je bila to nova izkušnja, ki je terjala kar nekaj potrpljenja. Tudi pevci omenjenih sestavov so doživeli povsem nov nivo petja. Namesto da bi jih vodila roka dirigenta Daniela Tementa, so bili prepuščeni sami sebi in spremljavi v slušalkah. Tukaj ni prostora za »približno«, ampak moraš s svojim glasom popolnoma suvereno in odločno zapeti to, kar se od tebe pričakuje. In spoznali smo, kakšna sreča in blagoslov je prepevati drug ob drugem, se čutiti, slišati in zveneti. Dejstvo je, da je zborovsko petje skupinska aktivnost, pri kateri gre za dinamiko skupine in ne posameznika, zato so ta ustvarjanja na daljavo za pevce kar velik izziv. Niti ne tako pevsko, kot v smislu občutka, povezanosti. Tako si pevci, ko so oddali svoj posnetek, sploh nismo mogli predstavljati, kako bo, ko bomo zazveneli skupaj. In zato je bila sreča ob poslušanju posnetka celotnega zbora oz. skupine še toliko večja. Kot da smo lahko vsaj delno začutili to, kar zmoremo, ko smo SKUPAJ.

Foto: osebni arhiv
Lahkotno in zabavno skladbo Feliz Navidad so zapeli člani PopKORna.

Foto: osebni arhiv
Komorni zbor Kor je za praznično oddajo izbral pesem White Christmas/Bel božič.

Komorni zbor Kor je za praznično oddajo izbral pesem White Christmas/Bel božič, skupina PopKORn pa je zapela lahkotno in zabavno Feliz Navidad. Pri obeh je za odlično glasbeno spremljavo poskrbel Daniel Tement, vodja obeh skupin. Da ste nas ob prepevanju lahko tudi videli, pa gre zasluga Gregorju Zmazku. Drugačni časi so. Drugačni prazniki so bili. Pa vendar je lepo, da smo kulturniki še vedno aktivni in se trudimo na nove načine priti do vas, dragi poslušal-

ci. Hvala vam, da to cenite in hvala vsem, ki to omogočate. Ti časi so nam marsikaj vzeli, vendar pa se iz njih lahko naučimo tudi kaj novega. Spoznamo lahko, katere stvari so nam zares pomembne, katere malo manj. Kar se pa zborovskega petja tiče, pa smo novič ugotovili, kakšno veselje je, ko lahko prepevamo in zvenimo skupaj. Upam, da kmalu spet ...

Neža Tement

Pismu se je odzval predsednik RS Borut Pahor

Rebeka Mikša, brucka na Filozofski fakulteti v Mariboru, je v decembrski številki našega občinskega časopisa v članku z naslovom Kaj bomo pa mi pripovedovali svojim vnukom? razmišljala o preteklem letu in o položaju mladih v teh posebnih razmerah. Le študenti razumejo svoj položaj, posebej pa še 1. letniki, ki so 1. oktobra lani stopili na študijsko pot, a so se jim vrata fakultet zaprla že 22. oktobra.

Rebeka pove: "Zapis je nastal res čisto spontano, nekega zimskega večera, kot nek izliv čustev, jeze, razočaranja, in sprva res ni bil mišljen za kakršnokoli objavo. Nato se je članek po spletu okoliščin znašel v našem občinskem glasilu in telefonskih klicev, SMS sporočil, besed pohvale in spodbude je na dan objave res bilo ogromno. Članek sem potem na pobudo zelo dobre prijateljice objavila še na družabnem omrežju Facebook in spet – ogromno število

delitev, všečkov, komentarjev. Vse to me je res navdalo z zadovoljstvom in ponosom, da sem predvsem pri mladih morda zbudila tisti notranji glas in da smo začeli razmišljati drugače in se ponovno zavedali, da našo mladost preživljamo v nezavidljivem položaju."

Avtorica članka je z objavo šla še dlje. "Ker je članek doživel takšen odziv, sem ga bolj kot ne v šali poslala predsedniku države in res nisem pričakovala nikakršnega odziva, kaj šele odgovora (po pravici povedano niti nisem bila prepričana, da sem pismo naslovila na pravi elektronski naslov). In glej ga zlomka, kmalu po božičnih praznikih sem po naključju odprla e-pošto in tam me je čakalo sporočila iz predsedniške palače, v katerem so bile zahvale predsednika za poslano pismo, in celo, da je delček pisma uporabil v svojem govoru ob državnem prazniku, ki smo ga obeležili 26. decembra. Ponos, nepopisno

veselje, zadovoljstvo, zadoščenje, vse to so bili občutki, ki so me takrat napolnili in takrat sem si res mislila: "Uau, zdaj ti je pa res uspelo nekaj velikega." To je moja zgodba, zgodba, ki jo bom s ponosom štela med svoje največje dosežke, zgodba, ki jo bom z veseljem povedala vsakomur, ki me bo vprašal, kaj sem v življenju dosegla, pa ne zaradi omembe v predsednikovem govoru, pač pa zaradi tega, ker sem na ta način dokazala, da se res da doseči vse, predvsem pa, da nikoli nisi premlad, da bi bil slišan."

Iskreno čestitamo za pogum in kot dokaz prilagamo fotografijo.

ADR

250. obletnica Ludwiga van Beethovna

V decembru lanskega leta smo obeležili 250. obletnico rojstva skladatelja Ludwiga van Beethovna. V Knjižnici Ivana Potrča Ptuj smo pred študijskim oddelkom pripravili priložnostno razstavo, s katero smo se ob tem častljivem jubileju poklonili glasbenemu virtuozu. Pripravili smo izbor knjižnega gradiva o življenju in delu skladatelja ter predstavili njegove najznamenitejše skladbe. Razstavno prizorišče smo popestrili z glasbenimi in pohištvnimi eksponati in na ta način poskušali pričarati duh 18. stoletja. Zaradi trenutne zdravstvene situacije si je razstavo možno ogledati samo na družbenih omrežjih knjižnice.

Ludwig van Beethoven še danes velja za glasbenega genija in za eno izmed najvplivnejših figur v zgodovini klasične glasbe. Poleg Haydna in Mozarta je Beethoven eden najvidnejših predstavnikov klasicizma. Omenjene skladatelje imenujemo tudi »dunajski klasiki«. Njegovo življenje delimo na tri obdobja: mladostna leta v Bonnu, srednja leta na Dunaju ter pozna leta.

Natančen datum rojstva Ludwiga van Beethovna ni znan, krstili pa so ga 17. decembra 1770. Rodil se je v Bonnu, v glasbeni družini flamskih korenin. Ludwig je imel težko otroštvo. Oče Johann je iz sina hotel narediti čudežnega otroka, novega Mozarta, ni pa imel potrebnih sposobnosti kot Mozartov oče. Bil je izredno strog učitelj in ne preveč ljubeč. Glasbenovzgojne metode Johanna van Beethovna so bile vprašljive, Ludwigovo izobrazbo so pogosto spremljale solze, občasno tudi tepež. Njegova glasbena pot se je začela pri rosnih štirih letih. Poleg klavirja in orgel je študiral tudi violino in violo. V Kölnu je leta 1778 prvič nastopil pred publiko. Prvo resnejšo izobrazbo je dobil od kapelnega organista, skladatelja in dirigenta Christiana Gottloba Neefea, ki je pomembno vplival na njegov glasbeni razvoj in kariero. Pred dopolnjenim dvanajstim letom je Ludwig pod Neefejevim mentorstvom objavil svoji prvi deli. S štirinajstimi leti je postal pomožni organist v knežji kapeli. Pri 17 letih je odšel na Dunaj, da bi se učil pri

Mozartu, vendar se je zaradi materine bolezni hitro vrnil domov. Po smrti matere je prevzel skrb za družino, saj oče zaradi vedno večjih težav z alkoholom tega ni bil zmožen. Posledica skrbi za družino je bil nedokončan študij filozofije na univerzi v Bonnu. Leta 1792 je odšel na Dunaj, da bi se učil pri takrat priznanemu Josephu Haydnu. Z njim se že od vsega začetka ni preveč razumel. Nered se je podrejal disciplini in pravilom kontrapunkta, saj je bil izvrsten improvizator. Na Dunaj je odšel za krajši čas, a usoda je hotela, da je tam ostal do smrti. Dunaj je bil zelo živahno glasbeno središče, muzicalo se je v gledališčih, cerkvah, v domovih bogatih meščanov in na plemiških dvorih. Dunajčani so bili osupli nad Beethovno virtuoznostjo in njegovimi improvizacijami na klavirju.

Življenje Ludwiga van Beethovna sta zaznamovali dve tragediji. Prva, ki je skoraj usodno vplivala na njegovo življenje, je bila oglušlost. Prve težave s sluhom je zaznal pri šestindvajsetih letih, do štirinštiridesetega leta pa je popolnoma oglušel. Vzrok za Beethovno gluhosto ni povsem znan, pripisovali so jo sifilisu, zastrupitvi s svincem, tifusu ali morda celo njegovi navadi, da je pred komponiranjem glavo potopil v hladno vodo, da bi ostal zbran in buden. Po tem, ko je izgubil sluh, je s prijatelji komuniciral preko pisanja v »knjigo pogovorov«. Beethoven je, kljub temu

Foto: Alfonz Zavrnik

da je izgubil sluh, še naprej komponiral. Sprva je opazil, da med igranjem klavirja ne sliši visokih not. Da bi zaslišal lastne skladbe, je odžagal noge na klavirju, ga postavil na tla ter prislonil uho k tlom. Druga neuresničena želja je bila, da bi se poročil z Josephine Brunsvik. Josephine je bila verjetno najpomembnejša ženska v njegovem življenju. Nekateri so mnenja, da je bila prav ona prejemnica znamenitega ljubezenskega pisma Nesmrtno ljubljeni.

Beethoven je najbolj znan po svojih devetih simfonijah, ki so jih poimenovali »temeljni kamni zahodne civilizacije«. Najbolj izpostavljajo tretjo (Eroica), peto (Usodna), šesto (Pastoralna) in deveto simfonijo zaradi njihove veličastnosti. Med njegova najpomembnejša

dela sodijo še: 5 klavirskih koncertov, violinski koncert, trojni koncert (za violino, violončelo, klavir in orkester), 11 simfoničnih uvertur, 10 violinskih sonat, 32 klavirskih sonat, opera (Fidelio), dve zborovski maši (Missa solemnis), poleg teh pa še nekaj drugih zborovskih del, skoraj 100 komornih del s spremljevalnimi sonatami ter okoli 350 posameznih skladb in aranžmajev. V času svojega življenja, v obdobju petinštiridesetih let, je napisal 722 del.

Beethoven je umrl sredi nevihte 26. marca 1827 na Dunaju. Star je bil 56 let.

Vabljeni na obisk knjižnice in k ogledu virtualne razstave.

Jožica Vodopivec

83. letni občni zbor članov Folklornega društva "Anton-Jože Štrafela" Markovci

Vse je enkrat prvič!

Člani markovske folklore smo se – navkljub razmeram – zbrali na rednem letnem občnem zboru. Z njim vstopamo v svoje 83. leto delovanja, kar nas uvršča v ospredje med slovenskimi folklornimi društvi po starosti. Čeprav smo stari, pa smo občni zbor tokrat opravili povsem na sodoben način – preko spleta. Zbrali smo se v ponedeljek, 8. februarja ob 18.30, vsak pred svojim računalnikom in združeni s pomočjo svetovnega spleta in elektrike. Na začetku smo se malo gledali in spraševali "Si tukaj? Ti dela mikrofoni? Lahko vklopiš kamero?" in podobno, potem je pa kar steklo.

Poročila razkrivajo programsko zelo okrnjeno leto, saj so odpadli vsi načrtovani mladinski plesi, nastopi plesne in pevskih skupin, društveni koncert in čezmejna gostovanja. A po drugi strani smo postorili veliko na področju birokracije, pa tudi preselili smo se. Folklorno društvo Markovci odslej stanuje v mansardi občinske zgradbe! Tam smo trenutno uredili najpomembnejše: garderobne omare za naše folklorne kostume, rekvizite, čevlje in drugo. Preostali del prostora še čaka na ureditev – želimo ga izkoristiti za namene društvene pisarne in sestankov ter tudi vaj pevskih skupin in primerno razstaviti ter hraniti del društvenega arhiva, ki ga ni malo. V osmih desetletjih se je namreč nabralo ogromno vsega.

Neugodni splošni situaciji navkljub smo uspeli uresničiti nekaj ciljev, predvsem pa smo veseli vseh

Foto: osebni arhiv

novih članov, ki so se nam pridružili – vabilo je še vedno odprto vsem, ki vas veselita ples in pesem, predvsem pa pristno druženje in smeh.

Nika Rožanc,
predsednica društva

Uspešen projekt Skupno pričakovanje v Občini Markovci

Aktualne razmere so v preteklih mesecih onemogočile domala vse, med njimi tudi prireditve ob prazničnih dneh, ki pri ljudeh še posebej pričarajo zadovoljstvo in dobro voljo. Omejitvam navkljub pa naša občina ni ostala brez osrednje občinske oddaje ob državnem prazniku, dnevu samostojnosti in enotnosti, sicer v obliki TV oddaje, a ne le to: skozi advent smo lahko serijo kratkih zgodb spremljali vsako soboto.

Idejni vodja projekta, ki je zaobsegal nemalo organizacije, koordinacije, sodelavcev za kamerami, pa tistih, ki so posebej za to priložnost pripravili glasbene podlage, in nenazadnje vse tiste, ki so v oddajah sodelovali, je Markovčan Gregor Zmazek. Kot vodja šolske božične prireditve, ki je hkrati tudi občinska, v tekočem šolskem letu je že hitro po začetku pouka v septembru pričel razmišljati, kaj pripraviti. Načrti so

hitro šli navzkriž in ostala je le še možnost TV oddaje, ki bi nadomestila božično prireditev v živo. Ob tej »ta glavni« pa se je porodila zamisel o še štirih krajših serijah, ki so bile na sporedu vsako adventno soboto. Skozi celoten projekt smo spremljali družinsko zgodbo Horvatovih ob pripravah na božič, v vsaki izmed oddaj smo se tudi nasmejali skečem amaterskih igralcev, predstavili so se osnovnošolci, številna društva in posamezniki. Vsi skupaj smo dokazali, da nam je mar za skupno dobro in vsak je prispeval kamenček k celoti. Več kot 300 sodelujočih se je izmenjalo v vseh petih oddajah – pohvale vredno. Verjamemo, da ste si jih ogledali in ujeli bistvo, dober namen projekta – vlti pozitivno energijo in optimizem v nam vsem nenaklonjenem času. Iskrene čestitke organizatorjem!

Foto: GZ

ADR

Božična zgodba izpod zvonika cerkve Sv. Marka

Minulo leto je prineslo veliko sprememb. Čeprav se je morda komu zdelo, da smo ujeti za zidovi svojih domov, smo dobili priložnost, da zaživimo bolj umirjeno, se posvetimo odnosom s samim seboj in s svojimi najdražjimi.

Kljub novicam o zapletih in smrtnih žrtvah, ki jih za seboj povleče nov virus, sem osebno hvaležna za minule mesece. Če bi gledala korona zgodbo na odru, bi rekla, da je tragedija. V resnici pa sem jo doživela kot romantično dramo, občasno celo komedijo. Kaj se je torej dogajalo za markovskim gledališkim odrom? Kako se je začela naša foto zgodba?

V gledališki sekciji KUD Markovski zvon smo v letu 2020 želeli pripraviti dve predstavi. Prvo komedijo smo pod vodstvom režiserke Silvije Cvetko Stolec skoraj že postavili na oder, ko je s svojo pojavo vse skupaj podrla gospa Korona. V prazničnem decembrskem času je bila na vrsti moja predstava živih jaslic. Bolj ko se je bližal dan našega začetka, bolj se je njegova realnost oddaljevala. Postalo je vse bolj jasno, da predstave zaradi omejitev ne bo mogoče postaviti na prizorišče. Bili so občutki žalosti, a sprejeli smo jih, saj druge možnosti nismo imeli.

Kot družina smo si vsak dan vzeli čas za sprehod in ob hoji izvajali neke

vrste družinsko supervizijo. Tudi sama sem omenila, da se počutim slabo, ker ne morem delati, kar smo se dogovorili in kar sem tudi želela. Takrat se je začela nevihta možganov in hči Kaja je udarila z idejo: »Kaj pa foto zgodba? To lahko naredim jaz.« Seveda sem bila nad idejo navdušena. Takoj sem poklicala Silvijo in začela pripravljati nov tekst, prilagojen foto zgodbi. Nekaj vsebin sva s Kajo pobrali iz Svetega pisma, nekaj iz obstoječih tekstov, nekaj iz knjige našega gospoda župnika – Zgodbe izpod cerkvenega zvonika.

Potrebno je bilo najti foto modele, ki prihajajo iz istih družin, saj si nismo upali tvegati kazni, kaj šele širitve virusa. Nekaj oblek smo poiskali iz že odigranih živih jaslic, za obleko Jožefa in Marije je poskrbela društvena šivilja, Bojana Plajnšek. Potekali so dogovori o gradnji hleva, pa kje dobiti osla, ki bo lahko odigral vlogo, kot je napisana v scenariju. Zgodilo se je nemalo zapletov: od tistega, da do oslička ni bilo mogoče priti zaradi blata, pa do bolezni prvotno zamišljenih igralcev, do odpovedi fotografiranja 20 minut pred pričetkom in še kaj bi lahko našla. A na koncu nam je uspelo. Dobili smo popolnega oslička, Mr. Donky-ja, novi trije kralji so se izkazali, v pastirjih smo prepoznali nove igralske talente, Marija

in Jožef sta bila popolna. Jezušček je sicer zbolel in ga je nadomestila lutka, a vse se zgodi z razlogom. Kljub temu da je kdaj bilo potrebno prekršiti pravila druženja in sneti masko, ki nas je sicer varovala pred prenosom okužb, je naše delo bilo varno – nihče od tako ali drugače sodelujočih ni zbolel.

Po Kajinem fotografiranju je sledil še zahtevnejši del, urejanje fotografij in montaža foto zgodbe. Vse je bilo na ramenih Kaje. Vsak dan znova sem sledila nastanku zgodbe, ki sem jo dojemala kot svojega otroka. Piko na i so dodali krasni glasovi družine Kokot, ki je takoj pristala na snemanje odlomkov pesmi, ki smo jih potrebovali, da je naša foto zgodba takšna, kot je. Čeprav smo tik pred koncem našli nemalo napak, ki bi jih v drugačnih razmerah lahko popravili, tokrat ni šlo. Na ogled smo postavili zgodbo, na katero sem ponosna. Ponosna sem, da nam je kljub razmeram uspelo pripraviti nekaj za ljudi. Čeprav je v naši občini bila predstavljena v poznih večernih urah in si je tudi sicer niso mogli ogledati tisti, ki nimajo računalnika, je dosegla številne domove in upam, da dosegla namen: ogreti srca v prazničnem času in predvsem doživeti božič karseda najlepše.

Vsi sodelujoči so svoje delo izvrstno opravili. V glavni vlogi sta kot Jožef in

Marija blestela Jaka Horvat in Angelika Lajh. Pastirci so bili člani družine Tement: Darja, Marjan, Matija in Barbara, naš cesar je bil Boštjan Kostanjevec, pisar Luka Stolec, gospodinja Silvija Cvetko Stolec, kraljeva oblačila so oblekli Dragan Mikša, Miran Kristovič in Uroš Stolec, angelska krila so zrasla Lani Kristovič, Ani Stolec in Mii Pernat. Da je Jožef lahko kupil osla, je poskrbel trgovec Tomi Cvetko. Seveda so svoj del prispevali tudi tesarji: Srečko Strellec, Slavko Vrtačnik in Miran Kristovič. Brez njihovih rok hlevčka ne bi bilo. Predvsem pa naše foto zgodbe ne bi bilo brez Kaje Kristovič, ki je prispevala idejo, soustvarila priredbo, posnela fotografije, ob Gregorju posnela glasove, poskrbela za editiranje fotografij in predvsem ustvarila čudovito božično zgodbo izpod zvonika cerkve sv. Marka. Če vam je ni uspelo videti, si jo še vedno lahko pogledate na youtube kanalu Božična zgodba izpod zvonika cerkve sv. Marka (https://www.youtube.com/watch?v=T_4ZwZ3l8gc&t=57s). Predvsem da boste vedeli, da še vedno ustvarjamo za vas. In tudi v prihodnje bomo.

Marjetka Svenšek Kristovič

Zgodbe z naših podstrešij

Fašenk v Markovcih

40 dni po božiču je svečnica, ko pospravimo jaslice in se pripravimo na predpustni čas. Predpustni in pustni čas torej sledita božičnemu času in trajata od svečnice do pepelnice. Fašenk je tesno povezan z veliko nočjo, ki je premakljivi praznik in je na vrsti prvo nedeljo po prvi spomladanski polni luni. Ko imamo datum velike noči, odštejemo 40+6 dni (nedelje se ne štejejo) in dobimo pepelnično sredo, ki je bila letos 17. februarja – dan pred sredo pa je fašenski torek.

Pokanje fašenka je izraz, ki opisuje po-

Foto: SI_ZAP/0289 Vrabl Jože 1924-1981
Mazači

kanje z biči. Pokati so pričeli po svečnici in s tem naznanjali, da je fašenk pred vrati. Zrel je, vsak trenutek se bo razpočil. Pa saj se še danes dogaja isto, od bičovega poka naprej. Vsako jutro mladež ne gre v šolo brez par zamahov z bičem. Ogrevanje pred šolo? Po šoli je pa tako in tako tekmovanje na vsakem dvorišču posebej. Ta zvok je zelo prijeten. Res nas postavlja v status pričakovanja. Naj tako ostane. Prav zanimivo, da v času fašenka pokački nikoli niso nastopali kot samostojna maska. Zmeraj so bili pridruženi kateri od skupin (oračem, rusam ...).

Sprva se je fašensko dogajanje odvijalo na veliki fašenk, torej v torek, kasneje pa se razširilo še na mali fašenk (ponedeljek). Z zaposlitvijo (službe) in karnevali se je fašensko dogajanje razširilo tudi čez vikend. Delno so k temu pripomogle tudi poroke in izraz 'iti plečič', torej obiskati poroko tudi v maskah v zameno za kozarec vina in hrano. Rekord je dvanajst porok na masno nedeljo. Ja, na nedeljo. Poroke so se vršile pri nedeljskih 'večernicah' (popoldanska nedeljska maša). In ravno porokam se moramo zahvaliti, da duhi na fašenku krasijo naše, vaše vasi. Okrasitve so po poroki enostavno prenesli iz izb na plano. Drugega okraševanja niso poznali in se je ohranilo še vse do danes. Sicer se pa je 'pokanje fašenka' odvijalo tudi v preteklosti že od

svečnice, le maskirali se niso. Mastna sobota in masna nedelja sta dneva pred pustom. Ime masna izhaja iz tega, ker so se na ta dva dneva pričeli pripravljati na praznovanje fašenka: kuhati in peči meso. Mast od kuhe in peke so izkoristili za kuhanje bodisi juh, pa tudi nekaj mesa je romalo v njihove želodce. Od tod izvira naziv 'masna'. Če je bila pri hiši poroka, pa se je tako in tako napeklo.

Glavno dogajanje se je vedno preneslo na mali in veliki fašenk v središče Markovcev, tudi Bukovcev (bife Korantov hram). Če si želel doživeti fašenk, si preprosto odšel na ta mesta dogajanja, kamor so prišli razni fašenski liki. Še več se je zbralo radovednežev. Ruse, koranti, maškori, ... tudi mazači. Na vozu so sežigali gume in s tem proizvajali saje za mazanje. Če so te dobili, si se tisti dan težko umil. Pa saj je bil fašenk! Otroci so se maskirali zelo preprosto, s tem, kar je bilo pri roki. Morda je bil kakšen košček blaga za sešitje česa zelo preprostega. Spomini na prvo korantijo, ki jo je skrbno izdelal dedek iz podloge plašča, kraguljčkov namesto zvoncev in preprosto sešite kape, so nepozabni. Veselje in ponos takrat, danes prekrasni spomini. Pepelk, princes, Supermanov ... pač ni bilo. Brez korantov seveda ni šlo.

Kakšen je pomen fašenka in maskiranja v naših krajih, zakaj se je obdržal in tako razbohotil v naših krajih, je vprašanje, na katerega težko najdemo odgovore. Je bilo to praznovanje pomladi, je odgovor povezan z mitologijo? M. Slekovec v cerkveni kroniki piše o gostačih, ki so jih kmetje za fašenk gostili. Gostači so bili ljudje, ki si niso mogli privoščiti kaj prida. V kmečkih hišah se je napeklo vsega, kar hiša premore, še posebej tam, kjer so pričakovali poroko, pa je hčer obsedela na drevo (se ni poročila). Bogati kmetje (veleposestniki) se v preteklosti niso maskirali. Pričakovali so maske in gostili gostače. Maske so pobirala jajca in klobase, pa tudi kakega dinarja se niso branile. Po pustu je sledil 40-dnevni post in tako so klobase, jajca ... ostala za veliko noč. Morda je to prava povezava in razlaga. Zahvala za pomoč čez vse leto (gostači, obdarovanje).

Posebnost našega fašenka je pogostitev mask. To dejanje še posebej izstopa na masno soboto, ko poteka dogajanje fašenka. Če povzamem besede znanega fotografa A. Hodaliča: »Zadelo me je kot kamen

Foto: SI_ZAP/0289 Vrabl Jože 1924-1981
Melika

Foto: SI_ZAP/0289 Vrabl Jože 1924-1981
Otroci za fašenk

v glavo. Niti v sanjah nisem pričakoval tako pristnega vzdušja, prijaznosti domačinov in avtentičnosti samega dogodka. Največ pa je vredno pristno veselje. Česa podobnega ni nikjer in hvala vsem dobrodušnim domačinom. Seveda ni bilo zmeraj tako kot danes. Tudi fašenk je doživljal vzpone in padce. Če lahko v cerkveni kroniki zasledimo zapis, da se fašenk slavi kot naroden praznik (M. Slekovec), so se zadeve porušile predvsem v času 1. in 2. svetovne vojne. Marsikateri kožuh je romal na fronto. Maskiranje je bilo skrajno prepovedano. Po drugi svetovni vojni se je mukoma pobiral nazaj. Zaradi prisotnosti alkohola in pretepev so do prve povorke na Ptuj bili Markovci za fašenk od ostalega sveta izolirani, popolnoma zaprti oziroma obkroženi s takratno oblastjo, ki je maske vztrajno naganjala nazaj v naše vasi. Kolikor je bilo pozitivno vso to odpiranje navzven (ptujski karneval), je prineslo s seboj tudi dosti slabega. Čeprav je karneval na Ptuj prispeval k prepoznavnosti mask, je prinesel še več dolgoročnih posledic v smislu izgubljanja likov s tega področja. Koncept naših mask je ustvarjen za agrarno okolje. Na ulicah se njihovo poslanstvo izgubi. Orači so prekrasna maska (na našem področju daleč najbolj cenjena), a šele, ko pridejo na dvorišče, zaorjejo in zapojejo za dobro letino. Kaj pa na ulicah? Se vam ne zdi, da se njihov pomen izven agrarnega okolja povsem izgubi? In tako so počasi izginjale ena za drugo. Rusike, kurike, medvedi, frajljice, mazači, ded in baba, bozjaki, gostovajnci ... Vse, kar ni bilo atraktivno za karneval na Ptuj, je izginjalo. Stoletja tradicionalnega fašenka so se razblinjala pred našimi očmi. Udeležba na karnevalu je pomenila denarno nagrado, ki sploh ni bila tako mala. Običajno za ene hlače ali čevlje. Pot nazaj je bila težka in trnova. Deseletje dolga. Pa vendar nam je uspelo. Letošnji organizirani fašenk v Markovcih bi slavil 30. obletnico. Morda nas prav prepoved praznovanja jubileja v aktualnih razmerah opominja, da bo potrebno nekaj spremeniti, da bo potrebno še bolj ozavestiti duha, ki kliče po večjem spoštovanju ohranjanja naših ustnih likov, ki so doma samo v Markovcih.

Morda nas opominja na to, da smo premalo ponosni na bogato etnografsko zapuščino prav vsi občani. Spoštujmo tradicijo, vrača nam vsak kos našega spoštovanja. Z obrestmi. In navdaja z ponosom. S ponosom opominjanja na vse naše prednike, ki se jim lahko zahvalimo za to bogato dediščino. Ohranimo naš fašenk v kar se da prvotni obliki. A vendar: vse ni tako črnogledno. Prav letos se je lepo izkazalo, komur je mar za ohranjanje tradicije, za markovski fašenk. »Ni take korone, da ne bi šli z zvonci po vasi,« je nekdo

Foto: SI_ZAP/0289 Vrabl Jože 1924-1981
Koranti

zapisal. In res je. Če imaš fašenk v sebi, če si se z njim rodil in z njim živiš, potem te ob tem ne sme »zmotiti« niti ... Poki bičev pa rožljanje z zvonci ob večerih so tudi letos v nas prebudili in vzdrhteli telo. Zvoki kopjaškega marša, ubrano petje oračev, priganjanje melik in rus, mila pesem mladih vil pa čivkanje picekov in korik, ples medvedov .. vsega tega pa bomo v polni meri, verjamemo, deležni prihodnje leto.

Vse objavljene fotografije so last Zgodovinskega arhiva Ptuj in jih objavljamo z njihovo odobritvijo (vir: SI_ZAP/0289 Vrabl Jože 1924-1981).

V hišah se pojedla in popiva, dokler zvon v zvoniku ne naznani, da je pusta konec ter se začnejo resni postni dnevi. Pust z vsemi norčijami in veseljem izdihne o polnoči s polnim želodcem, pa prazno mošnjo svojo grešno dušo.

Dragan Mikša

EKOLOŠKA KMETIJA PIVKO

BIO izdelki iz aronije in regrata

SOKOVI, ČAJI, DŽEMI, SUŠENE JAGODE, LIKERJI, ŽGANJA

EKOLOŠKA KMETIJA
Marija Pivko
Stojnci 22

M +386 (0)31 260 323
M +386 (0)31 375 669
E marija.pivko@gmail.com
www.facebook.com/aronija.eko/

Odnos mladih do pustnih tradicij na primeru fašenka v Markovcih, diplomsko delo Urške Popošek iz Zabovcev

“S tem ko imamo v Markovcih »naš fašenk«, bi se morali počutiti močnejši in dolžni ohranjati tradicijo.”

Foto: UP, 2019
Urška Popošek v diplomskem delu ugotavlja: “Mladim je treba dati priložnost, kar pa je odvisno od starejših generacij. Če starejši mlajšim generacijam ne bodo dali prostora in občutka pomembnosti v skupnosti, potem ne moremo pričakovati, da bodo mlajši za skupnost kaj naredili.”

Urška Popošek, diplomirana organizatorica turizma iz Zabovcev, je pred dvema letoma na Fakulteti za turistične študije - Turistiki v Portorožu pod mentorstvom dr. Aleša Gačnika diplomirala na temo Odnos mladih do pustnih tradicij na primeru Fašenka v Markovcih. Nedavni fašenk, ki je za nami, je priložnost, da se soočimo tudi s to tematiko. Vabljeni k branju!

V današnjem času nesnovna kulturna dediščina predstavlja izjemno pomemben temelj za razvoj turizma, vendar pa je premalo cenjena in vrednotena. V svojem diplomskem delu sem želela mlade občane Občine Markovci opomniti, kako pomembno je spoštovanje in ohranjanje kulture, predvsem pustne kulture, dediščine v Markovcih. Diplomsko delo namreč temelji na raziskavi odnosa mladih občanov Občine Markovci do fašenka v Markovcih, ohranjanja tradicionalne pustne kulture in dediščine ter shajanja s komercializacijo/modernizacijo. Prav mladi občani Občine Markovci so tisti, ki se morajo zavzemati za ohranjanje tradicije in misliti na prihodnost fašenka. Dejstvo je, da tradicije, šeg in navad ne smemo zatreti, temveč jih moramo še naprej ohranjati, biti ponosni na to, kar je naše, kar so nam zapustili naši predniki in kar nasn predstavlja v drugih krajih.

V današnjem času se mladi premalo zavedajo, kako pomembna je tradicija, katere podoba postaja vse bolj zamegljena. Njihov odnos do kulturne dediščine je danes bistveno drugačen, kot je

bil nekoč, ampak za to v celoti niso krivi sami. Kar nekaj je »motečih« dejavnikov, ki vplivajo na ohranjanje tradicionalne pustne kulture. Nedvomno na to vpliva čas. Sčasoma se je svet moderniziral, »podlegel« sodobnim inovacijam. Za zdaj se to na markovskem fašenk še ne kaže, res pa je, da se na nekaterih pustnih likih. Modernizirali smo namreč koranta, edinstveno maskoto Markovcev.

FAŠENK KOT TRADICIJA, FAŠENK KOT ZABAVA

Fašenk je bil dodan komercialni del - zabava v karnevalskem šotoru, ki je čisto postranski del fašenka in po mnenju mnogih vpliva na vse bolj pušto pustno dogajanje na vasi. Pogosto se šege in navade prepletajo z zabavo, kar je tudi prav, vendar v zadnjem času fašenka ne vidimo zgolj kot tradicijo, temveč ga vse bolj dojemamo kot obdobje za zabavo in druženje, medtem ko tradicijo in prvoten pomen fašenka kar malo zanemarimo. Ko in če bomo to dvoje združili, nam bo moč fašenka uspelo ohraniti še dolga leta.

Prava pristnost fašenka se namreč občuti v hoji od dvorišča do dvorišča, od vrat do vrat, ko se predstavljajo tradicionalni pustni liki in skupine, ko je po vasi zaslišati »ruženje« korantovih zvoncev, pokanje bičov, pa glas kùrik in drugih likov. Le kdo od Markovčanov ob teh zvokih ne dobi kurje polti? V pozitivnem smislu, seveda.

Tudi šemljenja danes ne razumemo več kot načina ohranjanja dediščine. Verjetno ni treba poudarjati, da so nekoč pustovali veliko preprosteje kot pustujemo danes. Tako kot je stari korant nekoč oblekel svoj stari kožuh, tako so otroci poiskali stara oblačila svojih staršev in si obraz namazali s sajami. Nekatere kostume so si sešili sami iz

materialov, ki so jih imeli pri hiši. V obdobju fašenka so se našemili v različne maske, ne le etnografske, temveč tudi v kakšno čarovnico, ciganko itd. ter v skupinah hodili po vasi od hiše do hiše in se razkazovali ljudem. V največje veselje jim je bilo, da so se lahko večkrat preoblekli in vseeno šli na isto dvorišče. V dar so dobili kakšno jajce, klobaso, krof in pijačo. V tistih časih niso tekali od vrat do vrat zaradi zbiranja denarja, tako kot to počnejo danes, temveč je bil namen obhodov širjenje veselja med ljudmi. Danes je mladim pomemben zaslužek. Starih oblek se tako rekoč sramujejo, pustnih kostumov običajno ne izdelajo več sami, temveč jih kupijo. V oblekah želijo čim bolj izstopati. Kostume si v večji meri izberejo po risanih junakih, igralcih, vitezih itd. Seveda ne vsi, večina pa že.

Pomembno je zavedanje, da se vsaka generacija spopada s svojim, novim, drugačnim svetom, v katerega se rodi. Ne moremo pričakovati, da bodo interesi mladih in starejših generacij enaki, in prav zato bi morali kulturo, kulturno dediščino približati mlajšim generacijam. Treba jim je pokazati, zakaj je to nekaj, kar je vredno imeti. Naloga starejših, babic, dedkov in staršev je mlade vpeljati v kulturo rojstnega kraja in jim ustvariti spoštljiv odnos do nje. Mladi bodo zainteresirani in aktivni, če se jim bo to dovolilo. Pomembno je, da odrasli dajo mladim več prostora, ki ga bodo s spodbudo tudi domala izkoristili. Prav tako je pomembno, da mladi v prvi meri pustne šege in navade sploh poznajo ter jih kasneje z leti tudi izkusijo in ohranjajo. Pod pogojem, da bo človek kulturno dediščino spoštoval, ohranjal in razvijal, se bo z njo kulturno razvijal tudi sam.

Danes, ko živimo v tako negotovih časih, v naglici vsakdana in obsežni tehnologiji, pozabljamo na naše kore-

nine, kulturno dediščino. Tradicija je tista, ki ljudi povezuje. S tem ko imamo v Markovcih »naš fašenk«, bi se morali počutiti močnejši in dolžni ohranjati tradicijo. V prvi vrsti bi morali biti sami najbolj ponosni na naš praznik, ki nas predstavlja v drugih krajih. V prihodnje je najpomembneje ohraniti to tradicijo, jo približati mladim, kar pomeni, da je treba več pozornosti nameniti njihovim željam, potrebam ter jih povabiti in vključiti v posamezna kulturna društva. Mladim je treba dati priložnost, kar pa je odvisno od starejših generacij. Če starejši mlajšim generacijam ne bodo dali prostora in občutka pomembnosti v skupnosti, potem ne moremo pričakovati, da bodo mlajši za skupnost kaj naredili.

Glede na podatke, ki jih je prinesla raziskava diplomskega dela, smo komercialnemu delu že podlegli in je za bistvene popravke najverjetneje že prepozno. Kvečjemu lahko kot nosilci te dediščine občutno zmanjšamo modernizacijo etnografskih likov in ljudem dopovemo, da se tradicija ne sme spreminjati, drugače bomo naslednje rodove resnično prikrajšali za občutek nečesa edinstvenega, nečesa, po čemer domačini hrepenijo celo leto. Če tudi je mladim v veliki meri pomembna zabava, je raziskava pokazala, da je v markovski občini dovolj

podmladka, ki je pripravljen prevzeti pobudo za ohranjanje pustne kulturne dediščine v Markovcih.

Ob tej priložnosti bi se rada še enkrat zahvalila vsem, ki so se odzvali na povabilo k sodelovanju v intervjujih in vsem, ki so množično izpolnili spletno anketo, s katero smo dokazali, da mladina v naših krajih živi, ohranja in spoštuje našo dediščino.

Urška Popošek

Duh fašenka pa ne klone

Pepelnica.

Jutranji dež in sivina spirata barve fašenka.
Mesto je tiho - izpraznjeno zvoka zadnjih dni.
Deluje skorajda depresivno, ker je razlika v energiji ogromna.
Kakšna energija je to bila, kaj se nam je zgodilo v teh dneh?
Ne vem, če sem opazil prav, ampak sonce, barve, veselje, optimizem so nas privabile iz brlogov,
v katerih nas je televizijski program skozi mesece sprogrimiral stran od nas samih, vsi smo doma, pa vendar nismo popolnoma pri sebi - prijatelji se nam pred očmi spreminjajo v zombije, kakor da so naše duše stisnjene v obroč tesnobe zavoljo zdravlja naših teles.
Fašenk pa je že od nekdaj, na to smo pozabili, povezava človeka z naravo, danes nismo več povezani z naravo, niti je ne spoštujemo, enkrat kupimo papirnato vrečko pa mislimo da smo naredili svoje, postali smo nenasitni potrošniki, zaslepljeni z bleščečo embalažo. Moderni čas uči mlade ljudi ljubiti svoje pametne telefone, ker so jim, napravam, predali vse spomine, sanje, načrte, gesla, prijatelje, glasbo, vse. Velike upe smo polagali v novo leto, kakor da bomo resetirali računalnik naše resničnosti in se z novim letom zbudili iz nočne more ter začeli znova. Ni bilo tako, nobenega olajšanja, samo nalagalo se je. In od nikoder obrazložitve, ki bi ji ljudje lahko resnično verjeli, strokovnjak za enega je šarlatan za drugega, resnica tega je laž za onega, spoštovanje je postalo nespoštovanje, kultura nekultura, skratka, kakor bi rekel Hamlet: svet je iz tira. In pride fašenk, brez velikih napovedi, naslonjen na temo zime, odsvetovan, prepovedan, odpovedan. Bo kaj? Bajne ne bo nič. Na svečnico pa zaruži, malo tu, malo tam, pisane rožice se pojavijo, malo tu, malo tam, duhec tu, duhec tam. Nihče nikjer ne more preverit urnika, ker ga ni - in nihče ničesar ne ve. Vendar se sprašujemo, kaj se to dogaja, ko se nič ne sme dogajati, zdi se mi, da letos pokače slišim na kilometer, korante pa tudi, še ponoči mi ružijo v glavi, prebujam se iz zimskega spanja. In rekel bi, da je vsak med nami, v nekem trenutku, na svoj način spustil iz sebe iskro pozitivne energije, ki se je od svečnice naprej samo kopičila, ni zanetila ognja, je pa začela greti srca, naša srca so pod megljenimi glavami postala topla.

Presenetil nas je občutek toplote trenutka, - martinovo, božič in novo leto namreč niso bili topli - sicer smo se trudili, da bi jih zagreli, ampak je blo bolj tak-tak. Fašenk pa je sam po sebi trenutek, ko svetloba premaga temo, barve sivino, gibanje negibnost, veselje žalost, zvonci, bič in pesem zarežejo v tišino, duša se osvobodi in pleše svoj ples. In se je dogajalo - vsak dan nekaj, vsak od nas malo, vsak dan nekaj. In se je nalagalo - prišlo do točke, ko hladen ni več mogel razumeti, toplina, ki se je naselila v srca ljudi pa je prevzela vajeti iz rok zmedenih glav. Krasni trenutki spontane harmonije, želje po življenju, spoštovanja, sreče in ljubezni - začutili smo, kako iz nas gre ljubezen. In vleklo nas je na kup, ne spomnim se, kdaj je ljudi na tak način združila izključno pozitivna energija, distancirani smo se povezali. niti kančka zagrenjenosti nisem začutil, previdnost ja, ampak ne prestrašeno, temveč spoštljivo, okoli sebe sem videl ljudi, ki so zaupali življenju, zavedajoč se dejstva, kaj sledi po pepelnici. Spontana sloga in spoštljivo veselje, presežek pa so bile iskre v očeh radoživih otrok, to da človeku nepopisno energijo dobrega, ker so otroci tako čudovito iskreni.

Pepelnica.

Jutranji dež in sivina spirata barve fašenka.
Kožu, ježevka, kapa, zvonci, ruta in škornji, kakor da so jih naplavile sanje, v katerih smo lepo ružili.
Hvala prijatli, do prihodnjega leta 😊
FB profil Tadej Toš, objavljeno 16. 2. 2021 (z dovoljenjem avtorja)

Prijatli, seveda sn šou v Markovce in Zabovce in malo po Spuhlji - na sprehod 😊
Kak tu človeka sprejmejo na mastno soboto, vemo 😊
Fašenk je v zemlji, zraku in ljudeh.
Hiše so pisano okrašene.
Vendar kljub temu letos spremlja vse skup čudn občutek, nekaj se nam je zgodilo, ob - in okoli tote korone, načela nas je, ne moremo rečt, da ne.
Duh fašenka pa ne klone - in to je lepa energija, še posebej, če jo maš s kom delit 😊
Sliši se vriskanje, smeh in dobra volja.
Komolčarjenja niso zasledil.
"Razkužila" in "nujne medicinske pomoči" je blo ob poti dovolj, to se ve.
Ružili smo v balončkih, malo tu malo tam, vile so ble: korike, cigani, klošarji, kopjašev niso vido, samo sn čul, da so neke tu - ne znam si predstavljat, da jih ne bi blo - zdaj pa že vidim fotografije, da so bli :); ruse, medoti, čebele, čmrlji, klovn, random impro - je blo kar pisano, po kapljicah, previdno, a kljub temu živahno in spoštljivo.
Čuti se volja in želja po življenju 😊
Lepo je blo, brez gneče, kakršna je danes pred trgovinami, ampak s trdno vero v pomlad. Sicer pa - ko sn jaz že šou naprej, se je šele prav začelo 😊
Hvala, prijatli, naj živi Življenje!

FB profil Tadej Toš, objavljeno 13. 2. 2021 (z dovoljenjem avtorja)

Bil je temačni svečenski večer, ko so se naenkrat od daleč zaslišali korantovi zvonci. S sosedom sva poslušala, kje neki bi to naj bilo. Bilo je vedno bliže in bliže. Glej ga zlomka, koranti so tukaj, ampak ne, bili so samo zvonarji v razmaku dveh metrov, brez mask in kožuhov. Naznanjali so prvi prvinski pohod korantov na svečnico skozi vas. Korantovi pohodniki se niso ustavili, žvenket zvoncev se je spet odaljil. Spet je bilo vse tiho, a le do mastne sobote, ko so se prvinski koranti sekcije Prosvetnega društva Prvenci-Strelci spet ojunčili, oblekli kožuhe, nadeli maske, si pripeli zvonce in se skupaj podali skozi vas. Odganjali so zimo, pa tudi korono ter naznanjali lepo svobodno pomlad.
Ivan Golob

FOTO: Stanko Kozel
Plajnšek-Popoškovi so s krasitvijo prikazali kat sedem tradicionalnih pustnih likov iz Markovcev ...,

..., ob tem pa še gospodarja in gospodinjo, ki izdeluje rože iz krep papirja.

Najlepša pustna krasitev je bila v Zabovcih

Letošnja posebna spletna izvedba 61. Kurentovanja na Ptuju je botrovala tudi ideji o izvedbi dveh nagradnih natečajev: natečaj za »Naj ptujski pustni krof« in natečaj za »Naj pustno krasitev«, na katerem je sodelovalo deset skupin iz Ptuja in okolice. Prvo mesto je romalo v našo občino Markovci, sicer je pripadlo družini Plajnšek - Popošek iz Zabovcev, za kar jim iskreno čestitamo. Kdor spremlja njihovo »celoletno delo«, ve, da ni praznika ali druge priložnosti, ob kateri Plajnšek-Popoškovi ne bi poskrbeli za ličen izgled prostora ob hiši in glavni cesti, kjer lahko mimoidoči spremljajo raznovrstne like, figure človeških velikosti, z vsemi dodatki. V predpustnem in pustnem času tako pri njih ne manjkajo tradicionalni pustni liki iz Markovcev in Zabovcev, kar vsekakor doprinaša k razpoznavnosti kraja in ohranjanju tradicije. Prav zato jim iskreno čestitamo ob zmagi na natečaju. Ste že opazili, ali njihov vrt že krasijo spomladanski liki?

ADR

V Stojncih spraž'li neverjetnih 3710 krapčičov

Druga največja vas v naši občini, Stojnci, je že več let povezana tudi na spletnem družbenem omrežju Facebook. Že od leta 2016 imamo svojo skupino "Stujnci", v katero smo včlanjeni izključno Stojnčani. Med seboj se obveščamo o za vaščane pomembnih informacijah, o najrazličnejših novostih, velikokrat pa se med objavami znajde tudi kak pogrešan pes ali mačka. V nedeljo, 17. 1. 2021, smo v skupini začeli z enomesečno akcijo zbiranja števila napraženih krapčičov v vasi. Pravilo je bilo enostavno: fotografiraj svoje krapčiče in zapiši število spraženih. Vse skupaj se je od začetka zdelo malo smešno, ampak vaščani so idejo pograbili in tako se je začelo. Krapčiče smo seveda delali že pred svečnico, saj velja, da jih moraš prej malo "sprobat". Eni s(m)o take poskusne runde naredili kar večkrat, da je bilo za ziher. In tako se je v tednu od 17. do 23. 1. v Stojncih spraž'lo skoraj 500 krapčičov. Tempo drugega tedna se je malo umiril in prinesel 330 novih krapčičov, potem pa se je začelo stopnjevati. V tednu okrog svečnice, od 31. 1. do 6. 2., je številka krapčičov narasla na kar 1032. Veliki finale je seveda sledil v tednu pred fašenkom, ko smo teden malo podaljšali, in sicer od nedelje, 7. 2., do torka, 16. 2. V tem obdobju so ženske (in tudi nekatere moške!) roke zamesile, oblikovale in spražile kar 1850 krapčičov! V komentarju pod prvotno objavo se je nabralo neverjetnih 164 komentarjev s fotografijami in veliko spodbudnimi besedami.

Če strnemo številke in potegnemo črto, dobimo odgovor – od 17. 1. do 16. 2. 2021 smo v Stojncih spražili kar 3710 krapčičov!

Pa še malo statistike:

- 3710 krapčičov v 31 dneh;
- povprečno 119 krapčičov vsaki dan akcije;
- če predpostavimo, da nas v Stojncih živi okrog 1000, je vsak pojedel 3,7 krapčiča;
- po zbranih številkah je povprečna runda prinesla 33,06 novih krapčičov;
- če predpostavimo, da je bilo po podatkih okrog 100 rund peke in da za eno rundo porabimo 1,5 l olja oz. masti in da jo uporabimo še vsaj enkrat, smo skupno uporabili okrog 750 l olja.

Upamo, da ne bomo zdaj še mi postali podobni krapčičom.

Nika Rožanc

Foto: NR

Frizerski studio Lidija iz Bukovcev

V prvi letošnji številki Lista iz Markovcev vam predstavljamo Frizerski studio Lidija iz Bukovcev. Njegova lastnica in nosilka dejavnosti je Lidija Petrovič. V zadnjih mesecih frizerski panogi razmere niso naklonjene. Z Lidijo Petrovič smo se pogovarjali o podjetniškem delu ter izzivih

Gospa Lidija, kako se je pričela vaša podjetniška pot?

Lidija Petrovič: »Šolala sem se na Srednji oblikovalni šoli, smer frizer, v Mariboru. Nato sem bila nekaj časa zaposlena v Frizerskem studiu Joca (Jožica Hameršak) in nato v Frizerskem studiu Nada (Nada Kirbiš).«

Nato ste se odločili, da stopite na samostojno pot. Kdaj je to bilo? Kje so vaši prostori podjetja, kje vas stranke lahko najdejo?

Lidija Petrovič: »Po dveh porodih sem se odločila, da svojo pot nadaljujem samostojno. Leta 2012 sem odprla svoj frizerski salon. Sem samozaposlena, sem mentorica, a se glede na trenutne razmere še nisem odločila za mentorstvo. Moji poslovni prostori se nahajajo ob stanovanjski hiši v Bukovcih 153 (Voposnica). Stranke so pri nas naročene, saj si tako lažje razporedimo delo, družinske obveznosti in druge dejavnosti. Delovni čas frizerskega studia je od ponedeljka do sobote po predhodnem naročilu. V našem salonu lahko stranke kupijo tudi kvalitetno profesionalno lasno kozmetiko za domačo uporabo.«

Kaj je najpomembnejše pri opravljanju vašega dela? Kaj bi izpostavili kot tisto, kar je ključnega pomena?

Lidija Petrovič: »Najpomembnejše je, da znaš stranke poslušati, jim nuditi kvalitetne storitve s kvalitetnimi proizvodi in se nenehno izobraževati, saj so stranke čedalje bolj zahtevne. Ključnega pomena je natančnost, potrpežljivost in vztrajnost ter da uživaš v svojem delu.«

Konkurenca je vedno prisotna. Ali jo občutite oz. kako močno se je treba truditi, da ste ob poplavi frizerske ponudbe kljub vsemu uspešni?

Lidija Petrovič: »Konkurenca je seveda velika, ampak se trudim, da strankam prisluhnem, jim zagotovim kakovostne storitve, da se rade vračajo, saj prihajajo iz širšega okolja.«

Kakšni so načrti in želje za v bodoče? Kaj si želite?

Lidija Petrovič: »V prihodnosti si želim predvsem zdravja in veliko zadovoljnih strank, saj je v tem korona času prihodnost zelo negotova.«

Hvala za odgovore in uspešno delo.

ADR

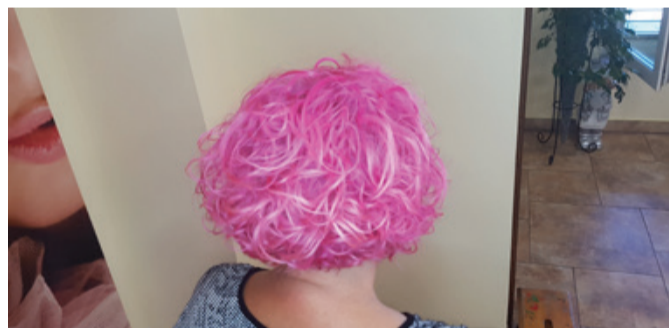

Foto: osebni arhiv

Boštjan Zemljarič iz NK Bukovci je postal najboljši lanskoletni trener

Medobčinska nogometna zveza Ptuj je v decembru preteklega leta podeljevala priznanja za NAJBOLJŠE posameznike v letu 2020. Izbrali so najboljšega igralca, vratarja, sodnika in trenerja. Priznanje za najboljšega trenerja v 2020 je prejel član Nogometnega kluba Bukovci, Boštjan Zemljarič. Z NK Bukovci zaseda 3. mesto s 16 točkami Superlige MNZ Ptuj, v jesenskem delu tekmovanja pa je osvojil 5 zmag, 1 neodločen izid in 3 poraze.

Iskreno mu čestitamo vsi člani Športnega društva Bukovci.

Lep športni pozdrav!

Upravni odbor ŠD Bukovci

NAJBOLJŠI TRENER V LIGAH MNZ PTUJ ZA 2020: BOŠTJAN ZEMLJARIČ - NK BUKOVCI

Foto: MNZ Ptuj

Spomini na tradicionalne koline

V času razglašene epidemije v RS in v obdobju izvajanja ukrepov za preprečevanja širjenja virusa ter varovanja zdravja prebivalcev, predvsem najbolj ranljivih skupin, smo v našem društvu prenehali z izvajanjem skupinskih programov. Ker se zavedamo pomena ohranjanja zdravja, telesnega in psihičnega počutja naših članov v času izolacije, bomo vse aktivnosti nadaljevali, ko bo to omogočeno. Lansko leto je bilo za Turistično društvo Občine Markovci leto praznovanja. Ob 20. obletnici delovanja si je društvo zastavilo kar širok program, ki bi potekal čez celo leto. Žal so odpadle vse zastavljene naloge.

Delila bom nekaj spominov na dosedanje dogajanje ob kolinah, ki je ena izmed naših prireditev.

Pozimi in v hladnih dneh jeseni in spomladi je tradicionalna sezona kolin. Nekoč so bile koline praznični dan. Kljub vsemu se izročilo kolin še danes dobro ohranja. Zimski in predfašenski čas je bil navadno čas, ko so se delale še zadnje koline. Nekaj mesa se je dalo

Foto: SE

zelhat, nekaj se ga je dalo v tünko, velik del pa se ga je pojedlo na kolinski večerji. Na koline so bili povabljeni sorodniki, znanci in prijatelji.

S kolinami smo pričeli zjutraj in delo se je razporedilo čez cel dan (razkosanje, izdelava kašnic, mesenih klobas ...). Gospodinja je s pomočnicami čez dan pripravljala kolinsko hrano, da nismo bili lačni - najprej kislo juho, potem jetrca s kislim zeljem in celim krompirjem, morala je biti tudi prva pečenka. Čez dan se je kar veliko ljudi z "mero za klobase" pridružilo dogajanju in si z veseljem ogledovali delo. Do 17h smo vse pripravili za glavni del - kolinsko večerjo, na kateri se je zbrala družina, ki rada spremlja stare običaje, si privoščijo dobro svežo in okusno domačo hrano. Ja, tako delovno in veselo je bilo še lansko kolinarjenje, na katero imamo lepe spomine z upanjem, da bomo kmalu začeli uresničevati zadane naloge.

Sonja Erlač

“Če na Vinka dan sonce sveti, bo dosti vina v kleti.”

Foto: MB

Že nekaj let zapovrstjo prvenci kletarji opravimo tradicionalno vinčekovo rez. To leto je bil dogodek rezi opravljene povsem drugače.

Vincekovo je za vinogradnike kot novo leto, saj se takrat začne prva rez na trti. Ta dan se vinogradniki pogovarjajo o starem vinu in o novem letniku ter o tem, kakšna letina bo. Vincekovo je prelomnica v koledarskem letu. V tem času je prvi del zime že mimo in dan se začne vidno daljšati. To so prvi pogoji, ko se gre lahko v vinograd ali k brajdam, kot se to dogaja pri nas v Prvencih. Brajde in trta so pripravljena za obrezovanje. Po starem ustnem izročilu z rezjo spustimo kri vinogradu. Obstaja tudi več pregovorov: Če na Vinka dan sonce sveti, bo dosti vina v kleti. Če na sv. Vinceka dan sonce sije, nam dobro vino v čaše vlije. Obrezan trs se po izročilu obvezno poškopri z

žegnano vodo, krsti s starim vinom ter se obesi klobasa, špeh, ki simbolizirajo po dobri letini.

Vincekovo je eden od petih zapovedanih vinogradniških praznikov. Vinogradnik ta dan odreže tri rozge in jih da v vodo ter postavi na sončno okno v hiši. Rozge poženejo poganjke okrog velike noči in takrat se že vidi, kakšna bo letina in koliko ima nastavkov, grozdov. Kletar vinogradnik skupaj z ostalim zelenjem rozge poveže v presmec, ki ga nese k blagoslovu na cvetno nedeljo. Žegnano rozgo nato zatakne v vinograd.

Vse to in še mnogo več sta ob letošnji vicekovi rezi na vaških brajдах opravila novi prvenci kletar, g. Milan Golob, in pripravnik kletarja, g. Branko Visenjak.

Ivan Golob

90 let Matilde Korošec iz Zabovcev

Večina nas z veseljem pričakuje vstop v novo leto, saj se veselimo nečesa novega, pričakujemo nekaj boljšega, posebnega ... Zagotovo smo še veliko bolj pričakovali leto 2021, saj je preteklo bilo za mnoge precej težko in polno nepričakovanih izzivov.

Začetka tega leta se je s prav posebnim razlogom veselila Matilda Korošec, po domače Rdečkova Tila, iz Zabovcev. 2. januarja je namreč obeležila častljivih 90 let. Z veseljem in ponosom smo ji segli v roko njeni najbližji ter ji zaželeli vse najboljše. V času njenega življenja se je marsikaj spremenilo in z veseljem smo prisluhnili njenim spominom. "Moje življenje je bilo kmečko življenje. Rodila sem se med obema svetovnima vojnama. Imela sem še sestro in dva brata. Slednja sta med drugo svetovno vojno bila pozvana v vojsko, sestra pa se je poročila in odselila. Tako sem ostala sama na kmetiji s staršema. Bila sem stara 23

let, ko mi je umrla mama, oče pa je kmalu zatem zbolel. Vso breme dela na kmetiji je tako padlo na moja ramena. Potrebno je bilo poskrbeti za živino, ostalo zemljo je bilo treba obdelati. Pri dvajsetih letih sem spoznala fanta iz vasi in sem si tako še bolj želela, da bi imela "še nekaj od življenja". Nekako sva prebrodila deset let in pri tridesetih letih me je Vladko (tako sem ga vedno klicala) vzel za ženo. "Vpregla sva voz", ki ga še danes skupaj voziva skozi težke in dobre trenutke.

Ko sem se poročila, sem s težkim srcem zapustila svojo hišo in se odločila, da živim z možem na njegovem domu. Tam je bila tudi gostilna, v kateri sem veliko delala. Takrat je bilo delo v gostilni drugačno. Ni bilo kavnihih aparatov, ampak se je večinoma točilo samo vino in žganje. Tudi pri delu v mlinu sem pomagala. Mož je prevzemal zrnje, jaz pa sem izdajala moko, da so stranke bile hitro postrežene. Leta 1961 se nama je

Foto: TPK
Slavljenka s pravnuki

rodila hčerka Mira in štiri leta kasneje še sin Dani. Nekako smo uspeli krmariti med delom in družinskim življenjem, vse je bilo nekako prepleteno. Kasneje sva dobila še vnukico in vnuka, sedaj pa imava tri pravnuke in pravnukinjo. Zadovoljna sem, ker sem dočkala toliko let in hvaležna, da sem še pri takšnih močeh. Skozi vsa ta leta sem imela tudi veselje do šivanja. Veliko oblek sem si sešila in nekatere še danes lahko nosim. Ko se je le dalo, sem spekla kruh v krušni peči ali pa kakšen posladek za družino in prijatelje. Že pred poroko sem naredila tudi vozniški izpit in bila na ta način samostojna in ponosna sem, da še danes pri devetdesetih vozim avto. Ko so mladi prevzeli delo in skrb, je meni ostal vrt, ki ga z veseljem obdelujem in pridelam zelenjave za celo leto. Mož bi si sicer kdaj zaželel, da tega ne bi bilo, ker bi si želel na dopust na morje, mene pa vrt "doma drži". A ko greva na morje, mi je potem vseeno vedno lepo in uživam." Naši stari mami želimo še veliko zdravja in dobre kondicije ter da bi nas še naprej razvajala s svojo jabolčno pogačo.

Foto: TPK
"Zadovoljna sem, ker sem dočkala toliko let in hvaležna, da sem še pri takšnih močeh," pravi Matilda Korošec.

Tamara Pilinger Korošec

90 let Marije Ane Cvetko iz Markovcev

V začetku decembra, natančneje na Marijini praznik, 8. decembra, je visok jubilej, 90 let, praznovala naša vaščanka Marija Ana Cvetko. Rodila se je 1930. leta na Selah v občini Videm. Marijo Ano poznamo kot Petričevo Marjano, ki je dolga leta pomagala pri cerkvenih opravilih, saj je soseda cerkve. Njeno delo je bilo raznoliko: odklepanje cerkve, molitve pred jutranjimi mašami, nekaj zvonjenje, čiščenje in krasitev cerkve in še mnogo tega. Čeprav še poskrbi zase, teh nekaj njej ljubih opravil ne zmore več. Družine si ni ustvarila, zanjo pa lepo skrbi brat Janez.

Njene želje so predvsem, da bi še v prihodnje zmogla poskrbeti zase.

Vaščani Markovcev, Občinska organizacija Rdečega križa, župnijska Karitas in Društvo upokojencev Markovci ji želimo obilo zdravja še v prihodnje.

Marija Prelog

Foto: MP
Petričova Marjana je decembra praznovala 90. rojstni dan

AMD Markovci v letu 2020

Na lanskem občnem zboru smo člani Avto moto društva Markovci predstavili načrt dela za leto 2020. V marcu je tudi naše delo omejil virus. Z avtošolo Prednost smo se dogovorili za organizacijo predavanja in praktične vožnje za starejše voznike in voznice. Naš plan se ni uresničil, saj so se vse avtošole zaprle.

Ob občinskem prazniku smo sodelovali v oddaji Praznujemo Markovo malo drugače. V mesecu maju je bilo odpovedano tekmovanje FIA-Etec na Vranskem, prijaviteli pa smo se na razpis AMZS in na razpis Občine Markovci. Sredstva smo tudi prejeli. V juniju smo 3 dni varovali otroke ob ponovnem pričetku pouka. V naši garaži smo uredili ogrevanje z IR paneli, zamenjali žlebove na strehi in prebarvali napušče. Udeležili smo se tudi spomladanske skupščine v Ljubljani preko videokonference. Pred pričetkom šolskega leta sta nas obiskali maskoti »Marko in Anja«, ki sta opozarjala voznike na pričetek šolskega leta. Akcija je bila med vozniki zelo dobro sprejeta. Prvih deset dni šole smo zopet varovali otroke na poti do šolske stavbe. S Svetom za preventivo OM smo pregledali varne šolske poti in opozorili na pomanjkljivosti. Z vodjem policijskega okolja Marjanom Vrbnjakom in Svetom za preventivo OM dobro sodelujemo.

Lansko leto bi zagotovo najraje pozabili, a kot kaže, bomo tudi letos imeli težave pri delu društev.

Varno vožnjo in ostanite zdravi!

Martin Zamuda, predsednik AMD Markovci

60 let zakona Venčeslava in Terezije Galun iz Sobotincev

28. januarja 2021 sta praznovala 60 let skupnega zakonskega življenja Venčeslav in Terezija iz Sobotincev. Spoštovani Venčeslav je član AMD Markovci že več kot 50 let. Pred 35 leti je bil izvoljen v upravni odbor društva kot podpredsednik. Nadaljeval je z delom tajnika in gospodarja. Še vedno je aktiven; njegovo delo v društvu je vselej natančno in odgo-

Foto: AMD Markovci

vorno. Ob 50-letnici društva leta 2008 je bil nagrajen s priznanjem, ob 60-letnici pa je prejel zlato odličje za posebne zasluge Avto-moto zveze Slovenije. Delaven in skrben gospodar v društvu še vedno skrbi, da so naši prostori lepo urejeni.

Zakoncema iskreno čestitamo in želimo, da še naprej uživata v jeseni življenja.

Čestitka ustanovnim članoma Vladimirju in Matildi Korošec iz Zabovcev

Spoštovani Vladimir Korošec - Vladko in njegova žena Matilda iz Zabovcev sta edina živeča ustanovna člana Avto moto društva Markovci, ki je bilo ustanovljeno leta 1958. Dve leti po ustanovitvi je Vladko prevzel funkcijo predsednika. Njegova izbranka Matilda, sedaj žena, je bila članica nadzornega odbora. Vladko je bil predsednik v društvu celih 16 let. Za njegovo požrtvovalno delo sta ga upravni in nadzorni odbor društva predlagala za častnega predsednika. Ob 50-letnici društva leta 2008 je prejel odličje Avto moto zveze Slovenije za posebne zasluge. Njegov vedno nasmejan obraz in modra beseda nam še vedno dajeta pogum za delo. Ob 60-letnici društva v letu 2018 sta Vladko in Matilda prejela plaketi Avto moto društva Markovci. 19. novembra 2020 sta praznovala 60 let skupnega zakonskega življenja. Ob častitljivem jubileju jima želimo še veliko zdravih let.

Foto: AMD Markovci

V spomin Janezu Forštnariču

Foto: osebni arhiv

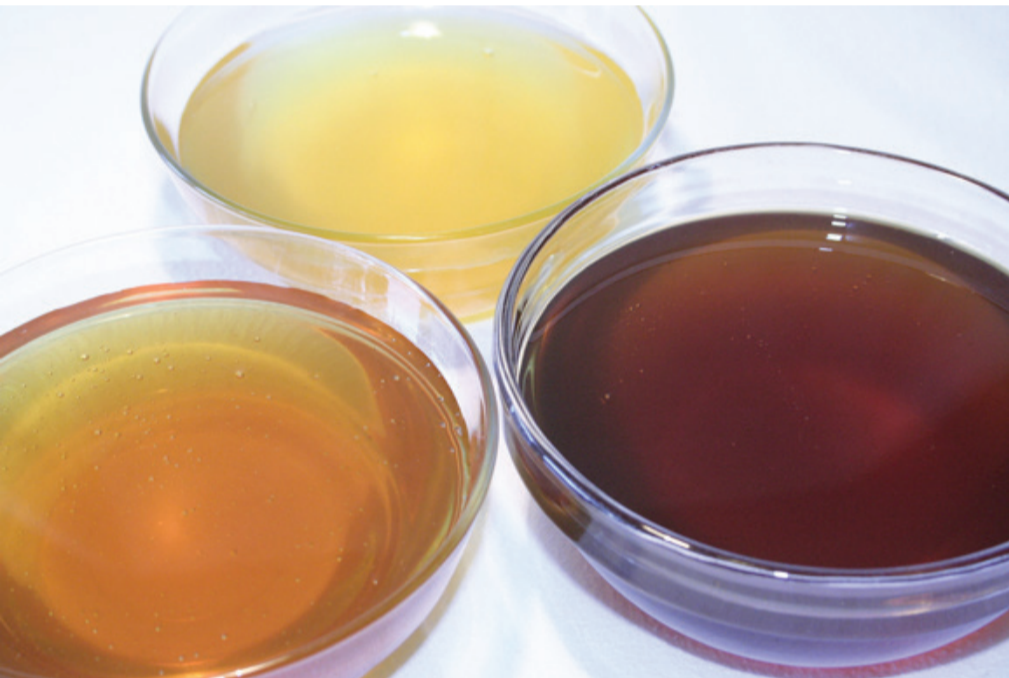
V mesecu decembru smo se poslovili od mizarkega mojstra iz Bukovcev, Janeza Forštnariča. Svoje otroštvo je preživel v Bukovcih na Šoljakovi domačiji. Že kot otroka ga je zanimalo delo mizarja, saj je bil mizar tudi njegov oče. Po končani osnovni šoli je izobraževanje nadaljeval na srednji mizarški šoli na Ptuj. Med svojo poklicno potjo je opravil tudi mojstrski izpit. Njegovo poklicno pot je zaznamovalo leto 1967, saj je takrat pričel s svojo obrtjo. Zmeraj je bil zagnan, vedoželjen, svoje znanje pa je z veseljem prenašal na druge. V njegovi delavnici se je zmeraj izobraževalo po več vajencev hkrati, vseh skupaj jih je bilo 33. Z mizarstvo dejavnostjo nadaljujejo tudi Janezovi potomci. Njegov prispevek v mizarstvu cenijo mnogi, najbolj seveda njegovi stanovski

kolegi iz Obrtno-podjetniške zbornice. V mizarški sekciji Obrtnega združenja Ptuj in v Zvezi obrtnih združenj Slovenije je aktivno deloval dve desetletji, bil dva mandata tudi njen predsednik. Med njegovim predsedovanjem je sekcija največ pozornosti namenjala problemom stroke in spoznavanju novosti. Mizarji s ptujskega območja so se začeli udeleževati strokovnih sejmov in razstav v Sloveniji in na tujem. Velik poudarek so namenjali tudi tehnološkemu posodabljanju in izobraževanju kadra. Po zaslugi aktivnega dela mizarke sekcije pod vodstvom Janeza Forštnariča se je vrnil stari in preizkušeni vajeniški način šolanja. Bil je tudi član izvršilnega odbora sekcije mizarjev v Zvezi obrtnih združenj Slovenije in več mandatov poslanec skupščine Obrtnega

združenja Ptuj. Za svoje delo je prejel številna priznanja: plakete za 20, 25 in 30 let obrti ter kristalno plaketo za 40 let obrti, bronasto plaketo Obrtne zbornice Ptuj za razvoj obrti (l. 1991) ter priznanje Obrtne zbornice Slovenije (l. 1996). Ob uspešnem delu v svoji delavnici je imel tudi vizijo povezovanja obrtnikov, zavedajoč se, da lahko obrtniki samo enotni in povezani ustvarjajo boljše pogoje za svoje delo. Svojo obrt je sklenil pred desetimi leti, a ni nehal delati. Od takrat dalje se ni loteval velikih projektov, ampak je ustvarjal majhne stvari z velikim pomenom za svoje bližnje. Janez Forštnarič nas je zapustil v 84. letu starosti. Vsi njegovi ga bomo pogrešali in nosili v lepem spominu.

Jasna Šilak

Pozitivni učinki čebeljih pridelkov in izdelkov

Čebele nas spremljajo že tisočletja. Med so izredno cenili že v pradavnini. Uporabljali so ga kot sladilo, živilo, lepilno sredstvo in zdravilo. Kleopatra je dobro poznala skrivnosti negovanja in razvajanja z medom, saj ga je cenila kot eliksir življenja. Za naše prednike je bil med edino sladilo, vosek pa je bil nepogrešljiv vir svetlobe. Kako lepa simbolika, ki razkriva, kako pomembne so čebele za človeštvo. Danes se vedno bolj zavedamo širšega pomena čebel in znamenitega reka, ki pravi, da brez čebel ne bo življenja.

Slovenci smo čebelarški narod, ponosni na dolgoletno čebelarstvo tradicijo. Še toliko bolj smo ponosni na bogat izbor pravnih čebeljih pridelkov in izdelkov, ki jih lahko ponudimo. Naravne danosti naše čudovite dežele omogočajo pridelavo različnih vrst medu. Predstavljamo vam tipične vrste slovenskega medu in njihove značilnosti.

Ločimo jih po barvi, vonju, okusu, aromi. Okusite pestrost slovenskih medov in poiščite sebi najljubšega.

- Akacijev med je milega okusa, svetle barve in nežnega vonja.
- Lipov med je svetlo rumene do svetlo jantarne barve z zelenim odtenkom, diši prijetno po svežini, mentolu in lipovem cvetju.
- Cvetlični med ima vonj in aromo cvetlic, iz katerih izhaja.
- Kostanjev med je grenkega okusa in vsebuje veliko rudninskih snovi.
- Smrekov med je rdečerrjave barve, z vonjem in aromo po sirupu iz smrekovih vršičkov, smoli in lubju iglavcev.
- Hojev med je pogosto temno sivorjave barve z zelenim odsevom in aromo po mleku v prahu, smoli.
- Gozdni med je mešanica različnih vrst mane, je od svetle do temno rjave barve, z rdečim ali zelenim odtenkom. Vsebuje veliko rudninskih snovi.

Med je čebelji pridelek, ki ga čebele največ pridelajo in se tudi najbolj pogosto uporablja. Vsebuje zelo veliko pomembnih sestavin, ki so pomembne za delovanje organizma.

Priporočilo priznane romunske nutricionistke, čebelarke in poznavalke čebeljih pridelkov in izdelkov v terapevtske namene gospe Aline Varadi je, da če želimo okrepiti imunski sistem, moramo posegati po čebeljih pridelkih. Ne gre zanemariti tudi drugih čebeljih pridelkov, kot so: cvetni prah, propolis, matični mleček. Njeno mnenje je, da je pomembno dnevno uživanje medu, cvetnega prahu, matičnega mlečka, propolisa, saj vsebujejo vse, kar potrebuje človeško telo za uravnoteženo delovanje.

Cvetni prah vsebuje idealno razmerje sestavin, ki jih potrebuje človeško telo za ohranjanje in izboljšanje zdravja. Vsebuje selen in cink, ki sta ključni sestavini za pravilno delovanje imunskega sistema. Cink je pomemben za razvoj in pravilno delovanje celic, selen pa pomaga organizmu pri obnavljanju celic. Matični mleček vliva telesu moč, ohranja zdravje in krepi imunski sistem. Deluje protivnetno in pomaga

v boju proti raku. Propolis je uspešen v boju proti bakterijam in virusom, pa tudi glivicam. Na trgu dobite nov izdelek negovalno razpršilo s propolisom BeeCare, ki je namenjeno za čiščenje, nego in zaščito rok. Čebelji pridelki imajo lastnost, da organizmu dajo tisto, česar mu primanjkuje in so zato pomembni pri vzpostavljanju ravnovesja. Čebelji pridelki vsebujejo pestro paleto hranljivih snovi, ki jih telo potrebuje za uravnoteženo delovanje in jih ne najdemo v nobenem drugem živilu v tako skoncentrirani, kompleksni obliki.

Krepimo svojo odpornost, vzpostavimo ravnovesje v organizmu, poskrbimo za zadostni vnos antioksidantov in bodimo uspešni v boju proti mikrobom z uživanjem čebeljih pridelkov in izdelkov slovenskih čebelarjev.

Nataša Štrukelj Klemenčič, svetovalka specialistka za ekonomiko na ČZS

Oglašujte v Listu iz Markovcev!

Spoštovani bralci in oglaševalci,

vaš oglas lahko doseže vsako gospodinjstvo v občini Markovci. Naročila in informacije dobite na e-naslovu: markovski.list@gmail.com. V ceniku še vedno velja: **1 + 1 GRATIS**, kar pomeni, da prvi oglas plačate, drugega, ki je objavljen v naslednji zaporedni številki glasila, pa dobite **ZASTONJ**.

Vabljeni k sodelovanju!
Uredniški odbor

CENIK OGLASNEGA PROSTORA		Velikost (v mm)
- zadnja stran ovitka	250,00 EUR	267 x 386
- 1/1 notranja stran	180,00 EUR	270 x 378
- 2/3 notranje strani	110,00 EUR	170 x 378
- 1/2 notranje strani	80,00 EUR	133 x 378 (pokončno) ali ležeče 270 x 190
- 1/3 notranje strani	60,00 EUR	170 x 190 ali 95 x 378 ali 201,5 x 140
- 1/4 notranje strani	40,00 EUR	133 x 190 ali 270 x 90
- vizitka	20,00 EUR	87 x 50

VABILO NA KRVODAJALSKO AKCIJO

OORK Markovci vabi na krvodajalsko akcijo v **ČETRTEK, 18. MARCA 2021**, na transfuzijskem oddelku Splošne bolnišnice dr. Jožeta Potrča na Ptuj. Predhodno pokličite na **051 615 124 ali 02 749 14 37** in se dogovorite za uro odvzema. Potrebno je upoštevati dosledna navodila, da zagotovimo varno okolje.

Naprošamo, da se odločite darovati kri, saj **KRI REŠUJE ŽIVLJENJE**.

Čaj za dva

»Čaj za dva« je socialni projekt treh nevladnih organizacij, ki iščejo rešitve za socialno in tehnično pomoč invalidom in vedno večjemu številu ostarelih prebivalcev. Nosilec socialnega projekta Čaj za dva je Okoljsko-razvojni zavod iz Slovenskih Konjic, njegova partnerja pa Medobčinsko društvo invalidov Ptuj in društvo Spominčica iz Ormoža. Projekt je finančno podprt s strani Ministrstva za javno upravo.

V času koronakrize smo se poglobljevano začeli zavedati pomena socialnih stikov in kako zelo je pomembno, da smo finančno preskrbljeni, socialno vključeni v okolje, v katerem živimo in da zmoremo živeti neodvisno od drugih, družbe. Slednje je velikokrat nemogoče doseči. Sploh ranljive skupine, kot so invalidi in ostareli ljudje, so velikokrat odvisni od sočloveka, države. Srečujemo se z mnogimi stiskami teh dveh ranljivih skupin, ob pogosti finančni stiski je velikokrat prisotna še osamljenost. Ljudje, ki živijo na robu družbe, se pogosto znajdejo v situaciji, ki jih pripelje do revščine. Revščina pomeni izključitev iz »minimalnega sprejemljivega načina življenja« v določeni družbi. Invalidnost botruje zmanjšani sposobnosti za delo, zmanjšana sposobnost za delo pa pomeni nezmožnost prislužiti si nujno potreben denar za preživetje. Sploh ljudje na začetku poklicne poti, ki zbolijo mladi, si zelo težko ustvarijo finančno neodvisnost. V Medobčinskem društvu invalidov Ptuj se zelo zavedamo pasti »zacačanega kroga« nemoči, s katero se pogosto srečujejo naši člani in članice.

Cilji projekta Čaj za dva so izboljšati in dopolniti obstoječe storitve pomoči na domu za potrebe starajoče se populacije in zaposlovanje invalidov. Z različnimi prilagoditvami, nudenjem ustreznih pripomočkov in opreme ter s psihosocialno pomočjo želimo doseči, da lahko ostareli čim dlje ostanejo v domačem okolju, ter omogočiti čim lažjo socialno vključenost s pomočjo zaposlovanja invalidov. Želja je, da to storimo v sodelovanju z že obstoječimi javnimi ustanovami in lokalnimi skupnostmi. Medobčinsko društvo invalidov si je v okviru projekta zadalo ciljni skupini, invalidom, zagotoviti podporni program

in pridobitev znanj o socialnem podjetništvu, da bodo lahko z njimi ustanovili in razvili svoje socialno podjetje. Cilj je usmerjanje invalidov in nudenje pomoči pri odločitvah o vstopu na samostojno podjetniško pot. V sklopu projekta Čaj za dva je bilo s strani Medobčinskega društva invalidov Ptuj izvedenih šest delavnic, ki so se jih udeležili tako zaposleni kot nezaposleni invalidi. Cilj delavnic je bil ponuditi znanja in seznaniti invalide s priložnostjo, ki jo nudi socialno podjetništvo in samostojna podjetniška pot. Slednja lahko za invalida pomeni finančno preskrbljenost, obenem pa osebno rast, povečano samospoštovanje, samozavest in samozaupanje. Pridobljena znanja so pomoč pri raziskovanju možnosti trženja, promoviranja in za ustanovitev in vodenje socialnega podjetja. Z vključitvijo invalidov v delavnice se je želel omogočiti razvoj in krepitev njihove kreativnosti, motivacije in pobude za raziskovanje novih idej, ki vodijo do podjetniških poti. Prikazana jim je bila priložnost trga, ki se je prestrukturirala tudi v spletno e-poslovanje in digitalno trženje in večja odprtost trga čezmejnih prodaj in nakupov. Projekt želi prikazati in podučiti invalide s podjetniškimi spretnostmi, s čimer se jim lahko odprejo nove možnosti za zaposlitev. V mesecu marcu se bo v sklopu projekta izvedlo šest novih delavnic učnega modela Inkubator za podjetne invalide. Na trgu dela so vsi delavci izpostavljeni raznim tveganjem in stresu. Invalidi so zaradi svojih omejitev, ki so posledice bolezni ali nesreč, še posebej ranljiva skupina delavcev. Z odločitvijo in aktivnostjo na lastni podjetniški poti si lažje prilagodijo trg dela svojim lastnim omejitvam. Pot reševanja težav invalidov je njihova (naša) lastna aktivnost. Društva, kot Medobčinsko društvo invalidov Ptuj, nas povezujejo in nam odpirajo nove možnosti našega lastnega razvoja. Projekt Čaj za dva je omogočil invalidom, da se seznanijo in podučijo z novimi znanji in sigurno bo kar nekaj oseb, ki so zaradi svoje zaznamovanosti s telesnimi omejitvami, našlo pot do lastne kreativnosti in samouresničevanja.

Nataša Kašman

Foto: Jana Strmšek in Gaja Kašman
Narava nam nudi veselje

MI smo KULTURA

“Postal bo kmečki fant”, si je ponosno mislil oče. Znajde se tako na polju kot v hlevu.

“Preveč je bister, da bi delal na kmetiji”, je očeta vedno znova prepričevala mama.

Čeprav je v znanju blestel in so njegovo ime zapisali v zlato knjigo učencev na šoli, pa je France kmalu spoznal, da noče postati gospod, kot je to želela njegova mama.

“Dr. Fig, dr. Fig!” so ga klicali in si od njega izprosili nekaj suhih fig ....

Zaljublil se je!

France Prešeren je postal največji slovenski pesnik. Sedma kitica njegove pesmi Zdravljica je leta 1991 postala slovenska himna - simbol države Slovenije in ponos vseh Slovencev.

Njemu v čast smo v vrtcu Markovci pripravili razstavo ob kulturnem prazniku. Otroci po skupinah so se potrudili in pripravili odlične izdelke. Portret Franceta in Julije, njegovo rojstno hišo, izštevanke, Poezije ... Po več kot 200 letih je nastala pesem, posvečena Juliji. Visoko v zraku je plapolalo veliko zastav - ponos vseh Slovencev!

Erika Janžekovič

Ajda Pihler 2. b

Lana Lunčnik 2. a

Lana Meznarič 2. b

Lovro Kodrič 2. b

DUHOVIT POGOVOR MED DUHOVI

Nekje tam, kamor gredo duše po smrti, sta na terasi, osvetljeni s soncem, sedela dva izmed najbolj znanih Slovencev v zgodovini. Tisti na desni, z obupnim klobukom, na katerem je bil napis FIGOLUB, je veselo jedel fige, kot jih France Prešeren zmerom je. Na drugi strani mize je z grenkim obrazom sključeno sedel Primož Trubar in momljal o narobe napisanem napisu na Francetovem klobuku.

"Hej, Primož, zakaj kisel obraz?" je vprašal France, ko je opazil Trubarjev izraz.

"Zakaj? ZAKAJ!? Le zakaj pa misliš? Tako sem se trudil s pisanjem Katekizma in

Abecednika! Prvih slovenskih knjig! PRVIH! Ali ti sploh veš, kakšne grozote so se godile v Nemčiji leta 1550? Sploh ko poskušaš izdati ilegalne knjige pod imenom Rodoljub ilirski! In kaj sem dosegel s svojim trudom do izobrazbe Slovencev? Tebe in tvoj popačeni klobuk!" je nesrečno ugotavljal Trubar.

Prešeren je medtem odkril svojo napako ter se začel spraševati, zakaj ni bil raje bil tiho. Z nečim, kar je bilo podobno obupu, je vzdihnil: "Prosim, Primož, moraš res vedno biti tako dramatičen? Napis res ni tako pomemben, poleg tega pa, če se že moraš razburjati zaradi malenkosti, pojdi kričat na šiviljo, ne pa name. Da sploh ne omenim dejstva, da je moj klobuk imeniten. Kakorkoli, tisti del o ilegalnih knjigah je kar zanimiv ... Od kod si vzela ta tvoj kriminalistični stil?"

"Kriminalistični stil? Hmm, ne ne. To je bil protestantizem. Slovenci takrat še niso imeli zapisa v svojem jeziku. Vsaj ne tiskanega. In ves nadzor je imela cerkev, kar je bila velika napaka v mojem času. Saj sem podpiral vero, ampak imel sem tudi prepričanje, da bi moral vsak imeti pravico do branja Biblije v lastnem jeziku. K protestantizmu me je navdušil Bonomo. Bil je škof, ki mi je odprl oči," je odgovoril Primož. Njegov grenki obraz je izgubil, medtem ko je govoril o svojem zavezniku in nadomestil ga je majhen nasmeh.

France je nekaj časa strmel v Trubarja, preden je rekel: "Ne morem verjeti, da se smehljaš. Ti! Primož Trubar, ki se nikoli ne smeji! Hah, to pa je dan. Drugače pa mislim, da se strinjam s tvojimi idejami. Ljudje bi si morali sami narediti predstavo o Bogu. Sem pa prepričan, da je bila cerkev vesela in izvishena kot še nikoli. Preden so prišli protestanti, seveda. Kajne?"

"In bogata tudi. Veš, moj oče je enkrat dal cerkvi denar, tako da vem, koliko je cerkev porabila za nepotreben okras. Res, razmišljanje o tem me naredi kar žalostnega. Na srečo je imel vsaj stabilno službo kot mlinar pri turjaških grofih ali pa bi se mu po izgubi takšnega denarja slabo pisalo," je potrdil Primož in

takrat je izgledal prav žalosten.

France, ki je opazil Primožev obraz, se je z dobrim namenom naslonil naprej, iz žepa vzel figo in rekel: "Tukaj, pojdi figo. Saj veš, kaj pravijo, ena figa na dan odžene žalost stran."

"Uh. Mislim, da to ni, kako gre ta pregovor," je rekel Primož, medtem ko se je vrnil njegov kisel obraz, čeprav je na koncu le sprejel ponujeno figo.

"Hej, jaz bi tudi figo!" sem zakričal, čeprav bi mi bolj prijala kava.

Oba, bradati stavec in mož s cilindrom, sta se obrnila k meni ter mi na neprijazen način povedala, naj se speljem. Res, kje imata spoštovanje do mene, Ivana Cankarja, ki me hodijo poslušati vsi na Rožnik? Glas o mojih veličastnih prozihnih spevih še ni segel v njun čas. In prav gotovo nimam vonja po kavi! Kar je seveda njegov izgovor za mojo izključitev iz njune debate. Jaz? Vonj po kavi? Ja, pa kaj še.

TIA VERŠIČ HORVAT, 9. r

NA KLEPETU Z OČETOM SLOVENSKEGA KNJIŽNEGA JEZIKA

Pozdravljeni! Danes smo tukaj s Primožem Trubarjem, ki nam je poznan kot oče slovenskega knjižnega jezika. Marsičesa o njem še ne veste, zato sem ga povabila na klepet.

Pozdravljeni, ali nam lahko zaupate kakšne zanimivosti o svojem otroštvu ter rojstnem kraju?

Seveda, rodil sem se v prekrasni vasi v Rašici pri Velikih Laščah leta 1508. Svoj kraj sem zelo vzljubil, tako kot naš celoten narod ter domovino, ki sem jo lahko dobro spoznal zaradi težkega in pridnega dela mojega očeta kot mlinarja, tesarja, cerkvenega ključarja ter pobiralca davkov za cestnino.

Turjaški grof me je že kot mladeniča poslal v Reko, da bi se lahko izobraževal. Obiskal sem tudi Salzburg, Trst in Dunaj, kjer sem svoje šolanje nadaljeval.

Kaj pa knjige in jezik? Ste že od malih nog imeli radi književnost ter pisanje?

Moram priznati, da sem se že od nekdaj zanimal za Slovence in slovenski jezik, čeprav sem bil prvi, ki sem si nas drznil v knjigi tako poimenovati. Kar me je zares navdušilo za pisanje ter prebiranje knjig, je bila priključitev k protestantom, s katerimi smo se zavzemali za samostojno branje Biblije v lastnem jeziku. Ko sem se ustalil v Nemčiji, se je ta želja tudi uresničila.

Kakšna pa mislite, da so bila mnenja Slovencev po izdaji vaše knjige? Ali so vam Slovenci kaj hvaležni?

Mislim, da so bila mnenja precej pozitivna, vsaj iz strani prebivalcev, ki niso bili del katoliške cerkve, saj so tako odrasli kot tudi otroci dobili priložnost za prebiranje Svetega pisma v svojem jeziku. Po ponovni vrnitvi v našo deželo sem se zavzemal tudi za ustanovitev šol v vaseh, ki bi jih lahko obiskovali vsi otroci, kar se je tudi uresničilo. Menim, da je to eden izmed razlogov, da so moji lubi Slovenci hvaležni, saj sem tako deklicam kot tudi kmečkim in revnim otrokom, omogočil način izobraževanja.

V svojem življenju ste napisali veliko knjig v nemščini in slovenščini. Kljub smrti vaše žene vas volja do pisanja nikoli ni zapustila. Ali nam morda lahko zaupate pobudo oz. željo, ki vas je gnala naprej skozi ves ta čas?

Res je, volja do pisanja me nikdar ni zares zapustila, zato sem hvaležen veliko ljudem v mojem življenju. Eden izmed njih je zagotovo moj oča, zaradi katerega me je turjaški grof poslal v Reko na šolanje. Zelo pomembna oseba v mojem življenju je bil tudi škof Peter Bonomo, ki me je predstavil protestantizmu, kjer sem dobil voljo ter zagnanost za zanimanje našega jezika ter pisanje knjig. Seveda pa k njim sodi tudi moja družina, ki sem si jo ustvaril čez leta in seveda moj prečudovit narod, dežela ter lubi Slovenci, zaradi katerih je tukaj na voljo branje Biblije v svojem jeziku, za otroke in odrasle.

Najlepša hvala, ker ste mi zaupali, od kod vaš zagon pri ustvarjanju naše slovenske tiskane besede.

Nina Krošelj, 9. r

MOJA DEŽELA SLOVENIJA

Ali smo Slovenci res dovolj ponosni na to, kar imamo? Slovenija je majhna, a zelo lepa dežela.

V Sloveniji lahko najdeš vse od polj, vinogradov, gora, gozdov, številnih gradov in tudi morja. Ima mnoge naravne znamenitosti, kot so Postojnska jama, kjer najdemo tudi človeško ribico, najvišji vrh Triglav, na katerem stoji Aljažev stolp, Blejsko jezero, kjer najdemo značilno kremšnito oz. kremno rezino. Seveda imamo tudi veliko pomembnih osebnosti, kot so France Prešeren, ki je bil odličen pesnik, saj tudi danes njegovo sedmo kitico Zdravljice uporabljamo kot slovensko himno. Pomemben je tudi Valentin Vodnik, ki je bil urednik prvega slovenskega časopisa. Tu je še Primož Trubar, ki je izdal prvi slovenski tiskani knjigi Abecednik in Katekizem. Pomembni so še Ivan Cankar, Jože Plečnik in drugi. Ena izmed zanimivosti je tudi kranjska čebela, ki jo najdemo samo v Sloveniji. Imamo najstarejšo trto na svetu, ki se nahaja v Mariboru. In pa, seveda, značilni pustni lik korant oz. kurent.

Zdi se mi, da bi Slovenci morali biti bolj ponosni na to, kar imamo, saj se velikokrat sploh ne zavedamo, kako nam je lepo ter ne vidimo vseh slovenskih lepot.

Maja Majcen, 8. r

Korona, daj nam mir

Vsakega Slovenca zdaj mori,

kaj korona mi stori.

Ali bom ostal brez službe,

al' izločen bom iz družbe?

Mladi celi dan,

buljimo v ekran,

ko tam vlada se igra,

šol odpret pač ne da.

A nikar se ne vdaj,

kmalu pride stari čas nazaj.

Sonce bo spet obsijalo svet,

lepo bo spet na novo začel!

Eva Zemljarič, 8. a

Sem včasih hodila

Sem včasih hodila po vseh širnih cestah,

spoznavala tujce in vsa njihova mesta.

A virus vzel nam vse to je zdaj v stran,

nas pahnil v osamo, zaprl naš vsakdan.

S tem, ko korak naš se je umiril,

misli dobile so novi izzivi.

So našle bogastvo, ki v nas je doma,

pozvale so mir za vladarja sveta.

Mia Pernat, 8. a

PESEM

Čeprav težko se ti zdi,

vse poplačano bo ti.

Samo globoko vdihni

in tako tudi izdihni.

Usedi se za mizo,

preberi besedilo,

uredi nalogo ter

brnci za žogo.

Če hitreje boš končal,

zvečer lažje boš zaspal,

zato hitro vse opravi,

Aneja Plohl 7. a

Tai Žuran

Liza Jakomini Kristovič

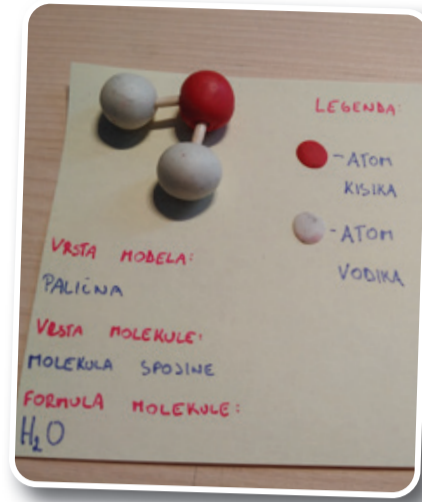
Liza Jakomini Kristovič

Doris Cimerman 4. b

Waris Cimerman 4. b

Ana Vugrinec 8. a

Julija 2. a

pa še poslati ne pozabi.

Ko končaš, lahko igrice igraš, pa ne predolgo. Zdaj pa oči zatisni, da ne bo jutri preveč naporno, jutri preizkus imaš pisni.

Lahko noč, pa tri bolhe na pomoč!

Mia Šegula, 8. a

BESEDA

Besedo napišem, z njo nekaj opišem.

Zavijem jo v pismo,

pošljem jo na pisto.

Tam jo pobere avion

in jo odpelje v Libanon

Lina Kostanjevec, 6. b

Prava pesem

Prava pesem je taka:

zjutraj vstane in pisatelju idejo vzame.

Nato se napiše, včasih tudi kaj nariše,

a nikoli se ne podpiše.

Ko se napiše in nariše, gre ven iz hiše.

Odide do sosedice Miše, da ji pomaga,

če kaj narobe piše.

Pesem odnese tja, kamor nihče

poti ne pozna.

In ko izvejo zanjo vsi, pesnik se veseli.

Iva Solina Petrovič, 7. a

KAJ JE PESEM

Pesem je vesela in živahna.

Pesem je grda in brezvezna.

Pesem je oblikovana.

Pesem je namišljena.

Pesem je zaspana.

Pesem je polna adrenalina.

Pesem je lahko prijazna.

Pesem je lahko nesramna.

Pesem je lahko zate, zame, zanj in zanjo.

Pesem je lahko modra.

Pesem sta lahko ogenj in voda.

Pesem pesniku reče: "HO!"

Pesem, kam bežiš?" "V daljne kraje na dopust."

Jasna Bratuša, 7. a

NAJVEČJA PA JE LJUBEZEN

V zgodovini človeštva so nastale zgodbe, miti in legende. Veliko od teh je imelo podobno vsebino. Poudarek je bil na prijateljstvu in ljubezni ter sovraštvu; še danes ima veliko zgodb to vsebino, saj je zelo skrivnostna in lahko opazujemo, kaj bodo osebe iz zgodb naredile v različnih situacijah. Tudi mi se včasih vprašamo: "Kaj bi pa jaz naredili v takšni situaciji?" Ljudje smo zelo skrivnostna in nepričakovana bitja. Nikoli ne vemo zagotovo, kaj bo storil naš sočlovek, lahko samo predvidevamo. V sebi ima vsak svoj glas in vsak svoje načine za razumevanje samega sebe. Zato pa smo tako nepredvidljivi.

Podobno se je zgodilo v eni od najbolj znanih tragedij celotne zgodovine človeštva, ki jo je napisal William Shakespeare, Romeo in Julija. Zgodba se dogaja v Veroni, kjer se družini Monteg, h kateri spada Romeo, in Capulet, h katerim spada Julija, že dolgo sovražita in nihče ne ve, zakaj. A vseeno se Romeo in Julija zaljubita na plesu in se poročita na skrivaj. Nato skujeta načrt, kako bosta skupaj pobegnila, a se vse zaradi nesoglasij konča tragično, saj oba na koncu umreta, s tem pa je bila pokopana tudi bojna sekira med družinama.

V drami je zelo dobro opisano, kaj bi vse človek naredil za ljubezen, samo da bi bil srečen. Ljubezen in nekoga ljubiti ni lahko, ampak težko in včasih tudi žalostno. Ljudje smo šibka bitja, saj se bo vsak slej ali prej spopadel z njo in tega ne moremo preprečiti. Zelo podobna je zgodba o Frideriku in Veroniki Deseniški. Drama je napisana po resničnih dogodkih na Slovenskem, ko se Friderik zaljubi v Veroniko z nižjega plemiškega stanu. To je Cerkev dopuščala, a nižji in višji plemiški rodovi se med seboj niso smeli poročati. Friderik se je vseeno odločil za Veroniko. Zaradi zapletov so Veroniko obsodili čarovništva, vendar se je rešila, vseeno pa so jo nato utopili v kadi, kjer je umrla. Kdo ve, kaj bi sama naredila v takšnih situacijah, a bi verjetno storila nekaj zelo nenavadnega. Lahko je govoriti velike stvari, a težje jih je storiti. Res bi se morala resnično nahajati v teh situacijah, saj bi takrat res zagotovo vedela, kaj narediti. Sedaj se še ne poznam tako dobro, da bi zagotovo vedela, kaj bi storila.

Ljubezen zagotovo ni samo to, da ljubiš nekoga in z njim ostaneš do konca svojega življenja. Prvič, večina ljudi se spopade z ljubeznijo v družini, saj v njej preživijo večino svojega življenja. V njej se skupaj pripravimo in podpiramo, jokamo in veliko več. Je vse, kar ljubezen premore. Veliko družin se zaradi slabih razmer prepira še več in otroci, ki še vsega tega ne razumejo, morajo biti zraven in trpeti. Zagotovo pa družina ni edina, v kateri se spopadamo z ljubeznijo.

Ljudje smo večinoma socialna bitja in potrebujemo odnos z nekom. To so prijateljstva, ki pa so zagotovo zelo pomembna v našem življenju. Vsak je že imel kakšnega prijatelja. Prijatelj je zelo močna beseda, v njej ni laganja in izdajanja. Včasih se pripravimo in skupaj zjochemo. Prijatelju lahko povemo vse, kar nam leži na srcu in pravi prijatelj bo to sprejel.

Ljubezen je skrivnostna in nepričakovana tema, zato jo vsi želimo imeti, ker prinaša čustva, ki so del človeka.

Klara Tement, 9. a

France Prešeren

France Prešeren pesnik je bil,

Rad pa je otrokom tudi fige delil.

A ko srečal je Primičevo Julijo,

Napisal je pesem le za njo, ki

Cenejša je bila kot zlato.

Enkrat je pesem pogledala, Oči zaprla in odšla.

Prevečkrat se je vprašal, zakaj je odšla,

Razmišljal je, ali je morda jezna bila.

Enkrat je srečal Ano Jelovškovo,

Še zavedal se ni, da mu je v srcu lepo.

Ena beseda bila je dovolj in zaljubil se je v njo.

Res lepo mu je bilo, družino ustvaril si je z njo.

Enkrat je pismo iz Ljubljane dobil, da bi se kot odvetnik zaposlil.

Nič ga takrat ni ustavilo, saj to delo mu je v veselje bilo.

Emma Golob, 6. a

SPOZNALA SEM FRANCETA PREŠERNA

Le kdo še ne ve, da je France prešeren naš največji slovenski pesnik? Če morda res ne veste, preberite moj spis ...

3. 12. 1800 se je pri Ribičevih v Vrbi na Gorenjskem mami Mini in očetu Šimnu rodil prvi sin France. Imel je še dve starejši sestri, Jero in Katro, za njim pa se je rodilo še 5 otrok. Mama je učila vse otroke, razen Franceta, saj so ga po dveh napornih zimah poslali k stricu Jožefu v Kopanjo. Tam ga je učil do leta 1810 in ga poslal na redno šolanje v Ribnico. Tam je bil 2 leti in bil zapisan v zlato knjigo odličnjakov. Potem pa je šel v Ljubljano, kjer je ostal kar 9 let.

Po šolanju v Ljubljani je šolal učence še na domu. Nato je vse bolj premišljeval, da bil se šolal na Dunaju in tako je tudi bilo. 1821. leta se je vpisal v tretji letnik filozofske fakultete, ki je bil potreben za nadaljnji študij prava. Mama Mina ga je poskušala pridobiti nazaj domov, ampak France se ni dal. Zavrnil

je mamino pismo in med študijem na obisk domov prišel le dvakrat. Med študijem se je v gostilnah rad družil s svojim takrat najboljšim prijateljem Andrejem Smoletom. France se je zaljubil v Zaliko, a ga je vztrajno zavračala.

Po šolanju na Dunaju se je iz takratnih verzov rodila balada Povodni mož. Po vrnitvi v Ljubljano je začel delati še v odvetniški pisarni dr. Leopolda, kasneje pa na finančnem uradu, kjer je ostal do konca leta 1831. Leta 1832 se je Prešeren v Celovcu odpravil pisat odvetniški izpit, ki ga je opravil z odliko. Ko se je vrnil v Ljubljano, se je zopet zaposlil v odvetniški pisarni. Ker se je hotel čimprej osamosvojiti, je oktobra leta 1832 poslal prošnjo za samostojno odvetniško mesto, a so ga zavrnil. Na velikonočno soboto, 6. 4. 1833. leta, je France obiskal božji grob na Trnovem, kjer je premišljeval. Ko so se odprla vrata, je vstopila Primičeva Julija. Prešeren se je vanjo zaljubil na prvi pogled. Žal je bilo njegovo srce spet strto, ker se je Julija poročila z Jožefom Anzelmom, ki je bil najbogatejši Ljubljančan. Leta 1839 po poroki je France opisal preteklo leto o srečanju z Julijo. Nekaj mesecev kasneje se je zaposlil. Po končani službi se je večkrat družil s prijateljem Matijem Čopom, ki je bil poleg Smoleta njegov edini pravi prijatelj. Matija Čop je znal tekoče govoriti brati in pisati kar 18 tujih jezikov. Veljal je za najbolj izobraženega človeka na takratnem slovenskem ozemlju. Čop je umrl 6. 7. 1835, saj je utonil v reki Savi.

Pet let kasneje je umrl še Andrej Smole.

France se je zaljubil v pestunjo prijateljevih otrok, Ano Jelovšek. Nista se poročila. V petih letih so se jima rodili trije otroci. Rezika, Ernestina in Francelj. France je bil potr, saj ni mogel preskrbeti družine, a se mu je nasmehnila sreča, saj so mu odobrili še šesto prošnjo v uradu za samostojno odvetniško delo. Pisarno je imel kar v hiši, v kateri je živel. Prvi dve leti je šlo Prešernu zelo dobro, leto kasneje pa je imel težave. Leta 1848 je zbolel. Njegovo zdravje se je hitro poslabšalo in napisal je oporoko. 8. 2. 1849 je slavni pesnik France Prešeren okrog 8. ure zjutraj umrl.

Glorija Horvat, 6. a

Lana Kristovič 8. a

Anže Horvat 8. a

Lynn Petek

Zala Vrtačnik 2. a

Gašper Kužnik 2. a

NAGRADNA KRIŽANKA

Spoštovani bralci,

veseli smo, da smo v uredništvo ponovno prejeli lepo število poslanih rešitev nagradne križanke. V decembrski številki Lista iz Markovcev smo objavili nagradno križanko, katere rešitev je bilo geslo: **PRODAJALNA ZUPANIČ**.

Tri srečne izžrebanke, ki bodo prejele simbolične nagrade podjetja Lovske trgovine Zupanič iz Markovcev so: **Brigita JUREŠ, Olga RAZPOTNIK in Tatjana KERES**. **Iskrene čestitke!** Nagrade prevzamete v Markovcih na sedežu podjetja.

Vabimo vas, da rešite tudi MARČEVSKO nagradno KRIŽANKO. Simbolične nagrade prvim trem izžrebanecem bo tokrat podaril **Frizerski studio Lidija iz Bukovcev**. Rešitve nagradne križanke pošljite na elektronski naslov markovski.list@gmail.com. Nagrajence bomo obvestili po elektronski pošti.

										AVTOR: Aleš MILOŠIČ	FILM O DONOZA- VRIH (Spielberg)	OZNAKA ZA ARGON	ČEŠKA TOVARNA OBUTVE	OZNAKA ZA KISIK	POPRAVLA- LEC BESEDIL, TEKSTOV	VOZNIK LADJE	BABICA		
										SADEŽ POD JABLANO									
										MERILNIK ČASA (60 MINUT)				NEMŠKI ATLET					
										OZNAKA ZA POLMER (radij)		ŠPORTNI SPOPAD							
										SLOVENSKA TISKOVNA AGENCIJA				TALE					NAŠE GLAVNO MESTO
										KILOGRAM			GRAD NAD DRAVO						
													TULEC S TOBAKOM						
										ANGLEŠKO JAZ		NEKD. RUSKI VLADAR							11. ČRKA
												RIMSKO 50							PROPAD, POLOM
7. ČRKA		OBESEK Z MAGIČNO MOČJO	HITER UMIK IZ STRAHU	PRVA ČRKA ABECEDE	TADEJ HORVAT	LIST IZ MARKOVCEV	SREDSTVA ZA ZATIRANJE PLEVELA	IGRALEC PACINO	ŽELEZOV OKSID, SOVRAŽNIK ŽELEZA	METAN, BUTAN								DENIS UDOVIČ	
										NAŠ PUST									OZNAKA ZA LITER
POPUST PRI NAKUPU						GLASBILNO NA STRUNE							VODNI PTIČ						
						MAJDA ARH							AM. REŽISER (Aleksander)						
... IN PRIIMEK (NAZIV)				PRIDELOVA- LKA HMELJA												OZNAKA ZA KOLUMBIJ		BANJA LUKA	
NAJMANJŠI KANTON V ŠVICI				GRM Z ZDRAVILNIMI CVETOV	100 m ²			PESNIK ANTON										ALENKA JERAJ	
					IME PEVKE VRČKOVNIK			ŠTEVILKA TRINAJST											VRTENJE ŽOGE
ŠPANSKI SPOLNIK			OZNAKA ZA BIZMUT			BISERKA TEKMEC			6. ČRKA			IME PEVKE DREMELJ							
			VZDEVEK ZEBCA			RIMSKA PETICA			ANCONA			OZNAKA ZA KISIK							
V NAPREJ ZAGOTO- VLJENOST																SUŠILNIK ZA LASE			
																BOR			
OZKE GOZDNE POTI						KRHKA KOVINA (Zn)										RAZPREDE- LNICA			
						POLITIK (France)													
OZNAKA ZA KALIJ		GORIVO ZA AVTO																	
10. ČRKA		ENAKI ČRKI	VRSTA SIRA																
			VRČ ZA VINO																
PREBIVALEC SRBIJE					OTROŠKA REVIJA	LESENO ORODJE													
						NADLEŽEN MRČES													
TEKMOVANJE V TREH PANOGAH										OZNAKA ZA ŽVEPLO									
										LIJAK									
ZADNJI SAMOGLA- SNIK		TRDA KOVINA (Co)																	
		17. GRŠKA ČRKA (ρ)																	
PISEC DRAME																			

MALI SLOVARČEK

BOMI – BREZPLAČNA OTROŠKA REVIJA, **ZUG** – NAJMANJŠI KANTON V ŠVICI, **EFE** – VRTENJE ŽOGE PRI NOGOMETU, **KERST** – AMERIŠKI FILMSKI REŽISER (ALEKSANDER), **BATA** – NEKDANJA ČEŠKA TOVARNA OBUTVE, **ERM** – NEMŠKI ATLET V HITRI HOJI (ANDREAS)

Cimerman

Uživajte v dobrotah iz kmetije Cimerman!

Da bo miza dišala po pravih domačih dobrotah, Vas vabimo, da se oglasite v našo mesnico in trgovino – v Stojnce 84, kjer Vam nudimo pester izbor svežega mesa in mesnih izdelkov ter vedno več dobrot okoliških pridelovalcev.

PONUJAMO:

- SVEŽE MESO (svinjsko, goveje, telečje, piščančje)
- MESNE PRIPRAVKE (pečenice, krvavice, žar program, meso iz razsola...)
- MESNE IZDELKE (meso iz tunke, salame, ocvirke, šunko, slanino, bunke,...)
- BUČNO OLJE in BUČNA SEMENA
- IZDELKE OKOLIŠKIH PRIDELOVALCEV (med, kislo zelje/repa, piškoti, testenine,...)
- NAREZKE
- DARILNI PAKETE

Lepo vabljeni!

Kajin kotiček

Dijakinja in fotografinja Kaja Kristovič nam je zopet poslala nekaj njenih odličnih fotografij. Naj k temu dodamo še en njen nedavni uspeh. V decembru je bila na 11. srečanju ljubiteljskih filmskih ustvarjalcev osrednje Slovenije v organizaciji JSKD z naslovom Filmarenje 2020 nagrajena za najboljši film, ki nosi naslov AWAKENING. Nastal je pod njenim avtorstvom in v produkciji KUD Pozitiv Ljubljana. Kratak filmček prikazuje jutranje prebujanje raznolikega cvetja, dogajanje pa je podkrepljeno z glasbo. Iskreno čestitamo mladi ustvarjalki!

ADR

Servis gospodinjskih aparatov, elektronskih naprav in TV/LCD

*Ljubo Jurič s.p.
Borovci 56b
2281 Markovci
Tel.: 041-631-571*

LIST IZ MARKOVCEV je glasilo občine Markovci, ki glasilo tudi izdaja.

Uredniški odbor: Ivan Golob, Doroteja Kostanjevec, Marko Kunčnik, Dragan Mikša, Neža Tement.

Odgovorna urednica: Alenka Domanjko Rožanc.

Lektoriranje: Doroteja Kostanjevec
Grafična priprava in tisk: Evrografis d.o.o., Maribor.

Natisnjenih 1250 brezplačnih izvodov.
Naslov uredništva: Markovci 43, 2281 Markovci. **Telefon:** 02 788 88 80.

Spletni naslov: www.markovci.si

<https://www.facebook.com/ObcinaMarkovci>

ROK ZA ODDAJO GRADIVA za naslednjo številko je petek, 30. APRIL 2021.

Biserna poroka stanovalcev Kukovec v Domu upokojencev Ptuj, v enoti Muretinci

Čeprav je razlogov za praznovanje skupnega življenja veliko, nekateri ga najdejo vsak dan, nekateri vsako leto in nekateri redkeje, se je ustalila praksa, da se praznuje srebrna, zlata, biserna ... poroka. Zanimivo je, da ima večina obletnic tudi svoja imena, kot so:

1. obletnica: bombažna poroka;
2. obletnica: usnjena poroka;
3. obletnica: peščena poroka;
4. obletnica: voščena poroka;
5. obletnica: lesena poroka;
6. obletnica: ciprova poroka;
7. obletnica: volnena poroka;
8. obletnica: makova poroka;
9. obletnica: lončena poroka;
10. obletnica: kositrna poroka;
11. obletnica: koralna poroka;
12. obletnica: svilena poroka;
13. obletnica: šmarnična poroka;
14. obletnica: svinčena poroka;
15. obletnica: kristalna poroka;
20. obletnica: porcelanasta poroka;
25. obletnica: srebrna poroka;
30. obletnica: srebrno-rubinasta;
35. obletnica: rubinasta poroka;
40. obletnica: smaragdna poroka;
45. obletnica: pozlačena poroka;
50. obletnica: zlata poroka;
- 60. obletnica: biserna poroka;**
65. obletnica: diamantna poroka;
70. obletnica: rubinska, platinasta ali železna poroka;
75. obletnica: alabastrna poroka;
80. obletnica: hrastova poroka.

Poimenovanja praznovanj so ljudska, ker so viri zelo različni, sicer pa je nepomembno, kdo se je tega spomnil in zakaj. Pomembno je, da se imamo v dvoje lepo.

5. februarja 2021 sta **BISERNO POROKO** praznovala stanovalca Doma upokojencev Ptuj, enote Muretinci, gospod Franc in gospa Marija Kukovec iz Bukovcev 102 v Občini Markovci, ki sta poročena že celih 6 desetletij. V Dom sta se vselila Marija 4. aprila in Franc 6. aprila 2018. Stanovalec je najprej razmišljal, da bi ostal še nekaj časa doma, a je sedaj povedal, da se je prav odločil. Tako sta z ženo Minko, kot jo sam kliče, ostala skupaj

tudi potem, ko sta lasten dom zaradi bolezni in starosti zapustila in si našla novega v 120 oseb veliki družini.

Novo družino sta lepo sprejela in bila v njej lepo sprejeta tudi sama. Ohranila sta pristne stike s sorodniki, ki ju radi obiščejo. Stanovalec je pred kratkim podaljšal še vozniško dovoljenje. Tokrat so mu ga podaljšali za 1 leto in komaj čaka konec epidemije, da se bo lahko odpeljal k bratu, v nedeljo k upokojencem v Markovce in z ženo k sorodnikom, pa v trgovino in v Haloze.

Leta 1961, ko sta se naša stanovalec valca vzela, je bilo prav posebno. Jurij Gagarin je postal prvi človek, ki je letel v vesolje. To je bilo kmalu po njuni poroki, natančneje 12. aprila 1961.

5. februarja 1961 je bila nedelja. Vreme je bilo lepo in ne preveč mrzlo. Sama sta si rezervirala prevoz z avtomobili. Minko je vozil njen sovaščan Prelog, Franca pa Marko Klinc, znan po izdelovanju korantij. Franc je namreč tudi najstarejši korant v Občini Markovci. Peljala sta se vsak zase od doma do cerkve, kar takrat še ni bilo tako običajno. Svatov nista imela veliko, ker je Minki novembra pred tem umrla mama. Frančevega brata ni bilo na poroki, ker je ravno služil vojaški rok, z njima pa sta bili njuni sestri. Frančeva sestra Angela in brat Tona sta bila prisotna tudi na praznovanju biserne poroke, sestra Marija - Lizika pa se slavlja ni mogla udeležiti.

Spomini se obema vračajo tudi v čas praznovanja dekliščine in fantovščine. Ta je potekala na dan civilne poroke. Njuna je bila v Markovcih, kamor so se mladoporočenci in priče odpeljali s kolesi. Priča Francu je bil pokojni brat Janez, Mariji pa »vujec« Tina, mamin brat.

Civilna poroka takrat med ljudmi ni imela prave veljave, čeprav je uradno bila veljavna. Poročen si bil nekako po obeh, še najbolj pa po cerkveni poroki. Minka je imela dekliščino doma na svojem domu, kjer so se zbrala dekleta, ji prinesla manjša darila in tega dne so s krep papirja izdelovale papirnate cvetove za okrasitev doma na dan poroke. Fantovščina je potekala najprej

FOTO: arhiv DUP

na ženinovem domu v Bukovcih, kjer so imeli malico in dobro kapljico, nato so se odpravili vsi skupaj k nevesti na dekliščino in dalje rajali skupaj. Tudi tam se je veliko plesalo in smejalo. Našle so se tudi nove ljubezni. Fantovščina in dekliščina sta potekali vedno isti dan, večer pred cerkveno poroko.

Poročila sta se brez velikih stroškov, saj se je veliko vsega prineslo skupaj s strani sorodnikov in sosedov, kar sta kasneje vračala tudi drugim, ko so se poročali.

Stanovalec je povedal, da si obleke za poroke s »šlajerji« takrat dekleta niso kupovala, pač pa so si jih med seboj posojala. Moški so si pogosto izposojali plašče, on je imel takrat že svojega.

Poroke so trajale vsaj tri dni. Najprej se je začelo z dekliščino in fantovščino, nato slavlje cel dan pri nevesti in slavlje cel dan pri ženinu in nazadnje cel dan še vsak s svojimi sorodniki. Pri ženinu je bil tudi muzikant, to je bil vaški harmonikar Janez Vajda. Običajno se je vse začelo v sredo, ko je prva prišla k hiši kuharica, ki je začela s pripravo hrane, peko kruha. Nato so začeli prihajati ljudje, ki so prinašali žive živali, kot so kokoši, purane, goske, sladkor, moko, jajca ..., prinašali so tudi tisti, ki niso bili vabljeni na svatbo. Tako je vse skupaj trajalo običajno kar cel teden. Spominjata se daril, ki sta jih dobila: srajco, krožnike, kozarce ...

V času skupnega življenja sta na veliko praznovala dve obletnici. Spominjata se srebrne in zlate poroke, saj sta takrat menila, da je zlata zagoto-

vo zadnja, zato sta povabila prav vse sorodnike, nečake in njihove družine, prijatelje in sosede. Praznovanje je potekalo v vaški dvorani v Bukovcih. Obe poroki sta bili organizirani tudi v domači cerkvi, kjer je potekal obred obnove zakonskih zaobljub. Zlata je bila tudi na Občini Markovci.

Biserna je potekala zaenkrat v Domu upokojencev Ptuj, v enoti Muretinci, v soboto 6. 2. 2021, ko smo praznovali prav poseben dogodek, biserno poroko. Kot je med sveto mašo povedal župnik Janez Maučec iz Markovcev, ki v enoti redno mašuje, je to zelo redek dogodek. Obreda se je udeležila tudi direktorica Doma, ki je zakoncema v imenu vseh stanovalcev in zaposlenih čestitala in v spomin na ta dan izročila šopek. Vsi prisotni smo bili priča obnovi zakonskih zaobljub. Po maši so nas z zvoki harmonik razveselili še člani KD Modras iz Občine Markovci.

Stanovalec sta v namen proslavitve dogodka skupaj s svojci poskrbela za pogostitev vseh stanovalcev enote. Tega dne so bili vsi počaščeni s kavo na etaži in sladkim presenečenjem. S strani Doma sta slavljenca prejela še torto, kot tudi vsi stanovalci pri kosilu, v znamenje praznovanja tega tako častiljivega jubileja.

»Slavlje bo organizirano tudi za sorodnike, spet na veliko, kot se spodobi, ko bo epidemije konec,« sta še povedala slavljenca.

Jelka Sužnik,
vodja enote in soc. delavka